VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 138 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistaina, marrask. 29 p. — Tuesday, Nov. 29, 1966

Täkäläinen "puolueavustus" esillä

Yhden ainoan yhtiön sanotaan antaneen vanhoille puolueille 300,824 dollaria kolmen vuoden aikana "urakoita saadakseen"

Ottawa. — Uuden Demokraattisen puolueen (NDP:n) edustaja Andrew Brewin yrittää kaivaa esille yksityiskohtia siitä, miten ja minkälaisin vastapalveluin Quebecissa toimiva H. J. O'Connellin omistama yhtiö on vuodesta 1957—1960 lahjoittanut vanhojen poliittisten puolueiden rahoittamiseksi $300,824.

Tax Appeal-lautakunnalle annetun lausunnon mukaan, näitä lahjoituksia oli pyydetty poliittisten puolueiden toimesta ja niitä oli tämän lausunnon mukaan annettu nimenomaan siinä mielessä, että yhtiö saisi hallituksen urakoita.

Greenwood-vaalipiiriä edustava mr. Brewin on esittänyt alahuoneen istunnolle useita kirjallisia kysymyksiä näistä lahjoituksista, mistä mainittiin vain ohimennen mainitun verovetoomuslautakunnan lausunnossa.

Mr. Brewin haluaa saada tietää kieltäytyikö liittohallituksen tuloministeriö hyväksymästä näitä lahjoituksia (verohuojennusta varten) v. 1962 tehtäessä arvioa v. 1958-60-verovuosia varten.

Verovetoomuslautakunnan lokakuussa julkaisemassa lausunnossa sanotaan, että tuloministeriön asianajaja pyysi ainoana todistajana esiintynyttä yhtiön taloudenhoitajaa J. R. Thibaultin selittämään yhtiön voittojen yhteydessä esiintyviä mainos (promotions) menoeriä.

"Hän (mr. Thibault) vastasi, että ne menot tulivat kummallekin poliittiselle puolueelle, niin, liittokuin maakuntaportaassakin toimiville annetuista lahjoituksista urakoiden saantia varten," sanotaan mainitussa verovetoomuslautakunnan lausunnossa.

Muuta mainintaa ei asiasta ole vaikka käsitellään yhtiön useita toimenpiteitä (promotions) hyvän tahdon eli good willin saavuttamiseksi.

Ko. lausunnon kirjoittaja, verovetoomuslautakunnan jäsen, Roland St. Onge sanoi, ettei hänen velvollisuutensa ollut tehdä päätöstä lahjoituksista siksi kun ne eivät sisältyneet (yhtiön) vetoomukseen. Hän suostui yhtiön vetoomukseen (antoi yhtiölle verohuojennusta) sillä se esitti asian tuloministeriön ratkaistavaksi.

Mr. Brewin haluaa saada yksityiskohtaista tietoja näistä vanhoille puolueille annetuista lahjoituksista ja myös siitä, kuinka paljon urakoita liittohallitus on yhtiölle antanut. Hän ei voi esittää kysymyksiä maakunnallisessa portaassa tapahtuneista lahjoituksista ja niiden perusteella annetuista urakoista, sillä ne asiat eivät kuulu liittovaltion hallintopiiriin.

Mr. Brewin haluaa lisäksi tietää, annettiinko tuloministeriön asianajajalle ohjeet selittää, että poliittisille puolueille annettujen lahjoitusten perusteella ei veronalennusta myönnetä; hän haluaa tietää annettiinko yhtiölle niiden perusteella veroalennusta, ja jos annettiin, aiotaanko ministeriön puolesta vedota päätöksestä?

Vetoomusjuttu aiheutui siitä kun tuloministeriö kieltäytyi hyväksymästä $297,119 erää veroalennusta oikeuttavaksi summaksi. Mont Gabriel Clubin Ste. Adelessa olevan farmin menoista v. 1960.

Ko. rakennusurakoitsijayhtiö on osallistunut mainittuna aikana raskaaseen rakennustyöhön — maanteiden ja siltojen rakentamiseen, ojitustyöhön, maanteiden kestopäällystystöihin jne. joita töitä se on suorittanut Quebecin maakuntahallitukselle; se on suorittanut viemäri- ja vesijohtotöitä eri kunnissa kautta Quebecin maakunnan ja rakentanut lentokenttiä liittohallitukselle.

Yhtiö omistaa myös Pirrefordissa, Que. sijaitsevan farmin, mikä tunnetaan Ste. Genevive-nimellä. Siellä on kasvatettu karjaa sekä näyttely- ja kilpa-ajohevosia.

Saadakseen yleisten laitosten töitä, yhtiön täytyi päästä kosketuksiin tärkeiden ihmisten kanssa, jotka ovat sellaisessa asemassa, että he voivat ehdottaa urakkatöiden antoa, ja "yksi keino mielenkiinnon kohdistamiseksi tähän yhtiöön oli palkittujen lehmien ja hevosten näyttely maatalousnäyttelyssä eri puolilla maakuntaa ja erikoisesti niissä piireissä, missä rakennustöitä suoritetaan," sanotaan verovetoomuslautakunnan lausunnossa ja lisäksi:

"Jotkut näistä maatalousnäyttelyistä olisivat olleet hyvin onnistuneita ilman vetoomuksen esittäjän (k. rakennusurakoitsijan) osallistumista."

Vuosien 1957—1960 välillä yhtiö käytti $195,646 mainitun farmin operatioiden maksuihin. Kilpa-ajoratojen urakoiten ja Quebecin maatalousministeriön kautta yhtiö sai nettotuloksi siitä farmista yksistään mainittujen vuosien aikana $2,685,442.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvallat korotti maanantaina idänsuhteitaan parantaakseen Unkarissa ja Bulgariassa olevat lähetystönsä suurlähetystöjen tasoon.

Bonn. — Kristillisdemokraattisen puolueen puhemiehistö hyväksyi maanantaina ehdotuksen, että mainittu puolue muodostaa sosialidemokraattien kanssa kokoomushallituksen. Kurt Georg Kiesinger, entinen natsipuolueen jäsen, tulee kokoomushallituksen kansleriksi, jos sosialidemokraattipuolue saadaan siihen vedetyksi. Länsi-Berliinin pormestari Willy Brandt on hyväksynyt tämän "suurkokoomuksen" muodostamisehdotuksen, mutta Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen johto ei ole sille vielä siunaustaan antanut. Ratkaiseva päätös tämän kokoomushallituksen muodostamisesta tehtäneen tänään, tiistaina.

Washington. — Yhdysvaltain toimesta ei ole vielä tehty ratkaisua siitä pidetäänkö Vietnamin sodassa kahden vuorokauden tauko joulun ja uudenvuoden pyhien aikana, kuten Vietkong on yksipuolisesti ilmoittanut pitävänsä, mikäli sitä (Vietkongia) vastaan ei pyhien aikana hyökätä.

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda julkaisi sunnuntaina 4,000 sanaa käsittävän artikkelin missä arvostellaan terävästi ja monipuolisesti Mao Tshe-tungia ja hänen aatteitaan sanoen, että Kiinan puolue on omaksunut ohjeekseen marxilaisten teoriain asemesta Mao Thse-tungin mielipiteet.

Toronto. — Kaupungin kunnallisvaalit suoritetaan maanantaina, joulukuun 5 pnä. "Hyvien porvarien" lisäksi on ehdokkaina myös useita työväenmiehiä ja -naisia.

Kirjeellinen vetoomus Paaville syntyväisyyden ehkäisemiseksi

New York. — Ryhmä uskonnon- ja tiedealan johtajia, joukossa 21 Nobel-palkinnon voittajaa on vedonnut paavi Paavaliin saadakseen hänet kannattamaan syntyväisyyskontrollia ja siten ehkäisemään ylikansoittumisen maailmassa.

Viitaten Roomalaiskatolisen kirkon perinnäiseen syntyväisyyskontrollin vastustamiseen, paaville kesäkuun toisena päivänä lähetetyssä kirjeessä sanotaan:

"Suurille uskontojen ja suurten johtajien velvollisuutena on huomioida että vaihtuvat tilanteet vaativat muuttumattomien moraaliarvojen toisenlaista käsittelyä."

Vatikaanille tehdyssä vetoomuksessa, asennettansa muuttamiseksi sanottiin "ihmisen vastuunalaisuus tulevalle sukupolvelle sisältää pääasiallisen velvollisuuden, rajoittaa sen kokoa."

Siinä varoitetaan, että ihmisten suuren lisääntymisen vuoksi erikoisesti elämän pitkittymisen ja turvaamisen tieteellisten saavutusten kautta — ihmisen tulevaisuus on vähemmän uhattu riehuvien tautien kuin riimustamattoman synnytyksen takia."

Sen vuoksi, "jos tulevat sukupolvet mielivät nauttia tieteen edellyttämiä korkean tason elämästä, meidän uuden moraalisen käskyn tulisi kutsua tunnollisen hedelmällisyyden säännöstelyyn."

Tämän vetoomuksen laativat tri Edward L. Tatum Rockefeller yliopistosta vuoden 1958 lääketieteellisen Nobelin palkinnon voittaja ja tri John C. Bennett New Yorkin teologisen seminaari-liiton presidentti.

Sitä levitettiin sadalle eri henkilölle joista 85 kahdestakymmenestä eri maasta allekirjoitti sen. Bennett ja Tatum odottivat kuusi kuukautta ennen kuin ilmoittivat vetoomuksen yksityiskohdista.

Allekirjoittajien joukossa oli sellaisia erilaisia hahmoja kuin rovasti Henry Knox Sherril Episcopali kirkon (anglikaani), piispa sekä entinen baseball-peluri Jackie Robinson.

Nobellin palkinnon voittajien johdossa olivat tri. Arne Wilhelm Kaurin Tiselius, Nobel-säätiön presidentti ja tri Hugo Theorell Nobelinstituutin johtaja. Molemmat miehet ovat saaneet Nobelin palkinnon lääketieteessä.

Vasemmisto lujitti asemaansa Italiassa

Rooma. — Italian yhdistynyt Sosialistinen Puolue näyttää kärsineen vaalitappioita kunnallis- ja maakunnallisvaaleissa eri osissa maata.

Epätäydelliset ääntenlaskutulokset osoittavat että se sai enemmän ääniä vuonna 1962 jolloin puolueet osallisuivat vaaleinin erillisinä Sosialisti- ja Sosialistidemokraattipuolueina, mitä ne saivat nyt viime viikonlupulla suoritetuissa vaaleissa.

Tärkeitä voittoja rekisteröitiin Proletaarisille Sosialisteille joka on vasemmistolaisryhmä mikä vuonna 1963 erosi Pietro Nennin Sosialisteista. Kommunistit saivat vaalivoittoja Ravennassa.

SUOSITTELEE KIINAN TUNNUSTAMISTA HETI

Toronto. — Canadan tulisi tunnustaa nyt heti Kiinan kansantasavalta, sanotaan Canadan kommunistisen puolueen kansallinen johtokunnan viikon vaihteessa julkaisemassa lausunnossa.

Tämä on ainoa looginen toimenpide ulkoministeri Paul Martinin YK:n yleiskokouksessa marraskuun 23 pnä ja pääministeri Pearsonin alahuoneen istunnossa seuraavana päivänä ilmaisemien kannanmäärittelyjen jälkeen. Canadan Kiinan politiikkaa ei pitäisi sitoa YK:n "tutkimuskomiteaan" muodostamiseen, sanotaan lausunnossa.

Ulkoministeri Martin lausunto, että Pekingin pitäisi saada Kiinan edustuspaikat YKn yleiskokouksessa ja Turvallisuusneuvostossa, sen sijaan, että ne ovat nyt Formosan hallussa, edustaa rohkaisevaa poikkeamista nöyryyttävästä USAn ohjelman tukemisesta. Se on selvä osoitus siitä, että Pearsonin hallitus tuntee Canadalaisten mielipiteen painostuksen sen hyväksi, että Kiinan tulisi saada edustuspaikkansa YK:sta Yhdysvaltain vastarinnasta huolimatta.

Mr. Martinin puhe osoittaa kuitenkin, että suurempaa yleisen mielipiteen painostusta tarvitaan. Hänen lausuntoaan siitä, että Formosalla ei ole oikeutta olla Kiinan edustajan paikalla samensi ehdotus, että Formosan edustaja saisi jäädä YK:n Yleiskokouksen jäseneksi Kiinan edustajan rinnalle.

Yleisesti tunnettu tosiasia on, että sellainen ehdotus mitätöisi Kiinan Kansantasavallalle annettavan kutsun edustajapaikkansa täyttämiseksi. Tämän lisäksi on ilmaistu, että Canada tulee antamaan kannatuksensa Italian ehdotukselle. Se ei ole riittävän hyvä toimenpide. Canadan tulisi antaa Kiinan Kansantasavallalle tunnustuksensa nyt heti, sanotaan lausunnossa.

VANHAT PUOLUEET PITIVÄT PINTANSA

Sydney. — Suhteellisen "hyvän ajan" vallitessa hallituksensa "hyvien tulosten" ohjelmalla vaaleihin lähteneet hallituspuolueet valittiin lauantaina uudelleen valtaan Australiassa ja Uudessa Seelannissa.

Muiden vaalitunnusten lisäksi nousi varsinkin Australiassa yhdeksi vaalikysymykseksi se, että pitäisikö australialaisia lähettää Vietnamin sotaan jenkkien avuksi vai eikö pitäisi. Sisäisesti ja ulkonaisesti heikko oppositiopuolue, työväenpuolue, sai Australiassa vastustavalla asenteellaan eloa ja piristystä muuten laimealle vaalikampanjalle, mutta ei voinut kuitenkaan horjuttaa hallituksen — Liberal Country-puolueen — lujia valta-asemia.

Liberal-Country puolueen hallituksen pääministeri Harold Holt sai nyt valituksi suuremman enemmistön kuin edellisessä vaaleissa — kaikkiaan hänellä oli 19 jäsenen etumatka entiseen vastaan. Uudessa Seelannissa tuli pääministeri Keith Holyoake uudelleen valituksi.

Australiassa voimassa oleva suhteellinen vaalitapa voi aiheuttaa sen ettei lopullisia vaalituloksia saada muutamaan päivään tietoon. Alustavat tiedot osoittavat että pääministeri Holtin kokoomuksella oli 55 edustajapaikkaa ja työväenpuolueella 37.

Uuden Seelannin vaaleissa oli kysymys 80:sta edustajapaikasta. Viikonvaihteeseen mennessä suoritettujen laskujen mukaan pääministeri Holyoaken Kansallinen puolue oli saanut 41 edustajapaikkaa, työväenpuolue 32 edustajapaikkaa ja Social Credit-puolue yhden paikan, ollen viimeksimainittu ensimmäinen mainitun puolueen edustajapaikan voitto Uudessa Seelannissa.

Sosdemit liittyvät Kiesingerin kokoomukseen Länsi-Saksassa

Tätä periaatesopimusta yritetään toteuttaa käytännön toimenpiteenä – Strauss mukaan

Bonn. — Länsi-Saksan sosialidemokraattinen puolue ja äskettäin enemmistökannatuksensa menettä nyt hallituspuolue, kristillisdemokraattien puolue, tekivät lauantaina sopimuksen kokoomushallituksen muodostamiseksi Ludwig Erhardin vähemmistöhallituksen tilalle.

Kristillisen demokraattisen puolueen kansleriehdokas, Kurt-Georg Kiesinger, jolla sanotaan olevan melko kyseenalainen natsimenneisyys, sanoo yrittävänsä kokoomushallituksen perustamista vielä tämän viikon aikana.

Lauantaina tehty sopimus kokoomushallituksen muodostamisesta on alistettava kummankin puolueen parlamenttiryhmien jäsenten hyväksyttäväksi.

Neuvotteluja "suurkokoomuksen" muodostamisesta on käyty pari viikkoa. Tieto sopimukseen pääsystä annettiin sen jälkeen kun Kiesinger ja Länsi-Berliinin pormestari Willy Brandt olivat avustajineen pitäneet kokouksen, missä tehtiin yhteenveto näiden neuvottelujen tuloksista.

Kristillisdemokraattisen puolueen eräs johtava puhemies, Will Rasner sanoo lauantaisten "keskustelujen osoittaneen, että perusmahdollisuudet kokoomuksen muodostamiselle ovat olemassa."

Mr. Keisinger sanoi perjantaina, että lauantaisessa kokouksessa pitäisi päästä periaatesopimukseen "suurkokoomuksen" muodostamisesta.

Jos tämä kokoomus muodostetaan se tarkoittaa sitä, että sosialidemokraatit tulevat Länsi-Saksassa 17 vuoden aikana ensimmäisen kerran hallitukseen.

Erich Menden johtamat Vapaat demokraatit marssivat pois Ludwig Erhardin johtamasta kokoomushallituksesta aiheuttaen siten hallituskriisin. Erimielisyyden syyksi sanottaan se, että Vapaat demokraatit eivät hyväksyneet hallituksen finanssiohjelmaa. Yleisesti kuitenkin uskotaan että syyt ovat syvemmällä — yhtenä seikkana ollen Erhardin epäonnistunut Washingtonin matka

Vanhan kookomuksen muodostamisesta ei tarkkailijain selostusten mukaan ole juuri mitään mahdollisuuksia.

Jonkunlaista kummastusta aiheutti mr. Menden perjantai-iltana antama lausunto, että hän on esittänyt sosialidemokraateille vissin "lausunnon", jossa otaksutan luvatun vapaitten demokraattien kannatus hänelle, jos mr. Brandt ryhtyy kokoomushallituksen kanslerin ehdokkaaksi.

Etukäteen on povailtu, että jos "suurkokoomus" muodostetaan, mr. Brandtista tulee varakansleri.

Revanshiohjelmastaan ja skandaaleistaan tunnetun entisen sotaministerin Franz-Josepf Straussin uskotaan tulevan yhdeksi johtavaksi ministeriksi tähän kokoomushallitukseen.

Vietkong ehdottaa 2 pn joulurauhaa

USAn sanotaan harkitsevan pientä taukoa; Saigonin juntta vain lyhyen tauon kannalla

Washington. — Etelä-Vietnamin Kansallinen vapautusrintama tiedoitti lauantaina, että se aikoo järjestää 48 tuntia kestävän välirauhan jouluna ja uutena vuonna. Washingtonin sanotaan kannattavan pientä sotataukoa vuodenvaihteen pyhien aikana.

Valkoisesta talosta on tiedoitettu, että Washington keskustelee Saigonin viranomaisten kanssa jouluvälirauhan järjestämisasiasta.

Vietkongin välirauhasopimus radioitiin lauantaina Kansallisen vapausrintaman vapauttamalla alueella toimivan Vapautusradioaseman välityksellä.

Mainitun radiotiedonannon mukaan rintamapäällystö on antanut Vietkongin kaikille asevoimille ohjeen kaikkien sotilasoperatiojen lopettamiseksi välirauhan ajaksi edellyttäen, että Yhdysvaltain ja sen liittolaisten toimesta ei hyökkäyksiä järjestetä.

Jouluvälirauha kestää tämän radiotiedonannon mukaan kello 7 aamusta (Saigonin aikaa) joulukuun 24 pnä kello seitsemään aamulla joulukuun 26 pnä. Uuden vuoden välirauha kestäisi kello 7 aamusta joulukuun 31 pnä kello 7 aamulla tammikuun 2 pnä.

Tänä aikana ei Vietkongin toimesta järjestetä hyökkäysoperatioja, sanottiin radiotiedonannossa.

Antaessaan tämän tiedonannon vapautusradio selitti, että se osoittaa "ymmärtämystä" niitä kohtaan jotka Yhdysvalloissa vastustavat hyökkäyssotaa Vietnamin kansaa vastaan.

Yhdysvaltain ulkoministeriö ei antanut heti mitään lausuntoa tässä välirauhaesityksestä.

Ulkoministeri Rusk on kuitenkin aikaisemmin sanonut tekevänsä eron lyhyen juhla-ajan välirauhan ja yleisen pommitustauon järjestämisen välillä.

Saigonin sotilasjuntan päämies, kenraali Nguyen Cao Ky sanoi lauantaina kannattavansa juhla-ajan välirauhaa, mutta vain sillä ehdolla, että se on ainoastaan muutamia tunteja kestävä tauko.

Wawan tieosa oli 5 tuntia tukossa lumivallien takia

Toronto. — Kylmä tuuli ja sen yhteydessä saatu kova sade tuli maanantaina Etelä-Ontarion osaksi samalla kuin Pohjois-Ontarion joillakin paikkakunnilla satoi lunta yhdeksänkin tuuman vahvuudelta.

Torontossa ei maanantaina lunta satanut, mutta Londonissa, ja Simcoen alueella yritti vähän.

Wawassa, 150 mailia Sault Ste. Mariesta pohjoiseen, seurasi sadetta kova lumipyry mikä kovan tuulen vallitessa muodostui pahaksi tuiskuksi. Soon ja Wawan välinen No. 17 maantienosa oli suljettuna viisi tuntia.

Soolainen 48-vuotias metsätyömies Lucien Spooner kuoli ilmeisesti sydänhalvauksen johdosta ajaessaan autoaan takaperin Montreal joen mäkeä alas No. 17 maantiellä, noin 65 mailia Soosta pohjoiseen.

Viisitoista laivaa laski ankkurinsa St. Maryn joen yläjuoksuun sen sijaan että olisivat menneet Superior järvelle, missä tuuli puhalteli 45 mailin tuntinopeudella.

Sanoo koboltin aiheuttaneen "olutkuolemat"

Galgary. — Eräs quebecilainen sydänspesialisti esitti täällä viikon lopulla mielipiteen, ettei ole epäilystäkään siitä, etteikö olueeseen lisätty koboltti ollut suurimpana syynä siihen kun 25 quebecilaista kovaa oluen juojaa kuoli ennenaikaisesti.

Laval-yliopiston Cardiology-instituutin johtaja, tri Yves Morin sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, että "samanlaisia kuolemantapauksia ei ole ollut sen jälkeen kun ko. olut kaadettiin" likaviemäriin ja koboltin käyttö lopetettiin viime maaliskuussa.

25 quebecilaista sai samantapaisen taudin mihin 25 muuta kuoli, mutta he ovat toipuneet.

Henkiin jääneet ovat täysin toipuneet vaivoistaan, lukeutuen niihin suuresti laajentunut sydän sekä sydänlihasten velttoutuminen, sanoi tri Moris. Shokki aiheutti useimman 25-canadalaisuhrin kuoleman, hän selitti.

Tri Morin sanoi quebecilaisten kuolemantapausten tulleen äkkiä heinä- ja elokuussa 1965 sekä maaliskuussa 1966. Nämä kuolemantapaukset loppuivat yhtä äkkinäisesti sen jälkeen kun ko. olutpanimo kaatoi likaviemäriin suuren määrän olutta.

Laval yliopistosta saamiensa tietojen perusteella Yhdysvaltain viranomaiset kielsivät koboltin käytön oluessa, kuten se on kielletty Canadassakin. Sitä käytettiin oluen saamiseksi "paremman näköiseksi" — eli sellaiseksi, että sen vaahto tarttuu lasiin.

ERÄS JUUTALAISRYHMÄ TUKEE HYÖKKÄYSSOTAA

Amerikan oikeaoppiset juutalaiset ovat Vietnam-sodan kannalla; juutalaiskongressi vastustaa sitä

Washington. — Juutalaisten ortodoksisisten seurakuntien liitto antoi täällä torstaina voimakkaan kannatuksen hallituksen Vietnamin politiikalle. Se ilmaisi luottamuksensa siitä että presidentti Johnsonin asenne tuottaa lopullisesti "kestävän rauhan."

Tämän kannan omaksuivat järjestön joka kahden vuoden päästä kokoontuvat edustajat joita oli tässä kokouksessa 2,000. Se oli kaikkien suosiollisin hallituksen ohjelmaa tukeva kanta, minkä yksikään suurempi uskollinen ryhmä on tähän mennessä omaksunut Amerikassa. Aikaisemmin tällä viikolla katoliset piispat hyväksyivät Amerikkalaisten olon.

Hyväksyessään presidentti Johnsonin ohjelman kannattavan päätöslauselman, edustajat antoi tukensa Ortodoksiryhmän viime kuussa ottamalle kannalle.

Vaikka kannatetaan Amerikan hallituksen päättäväistä toimintaa kommunistien laajennuspyrkimyksiä vastaan maailman joka kolkassa, päätöslauseessa julistetaan että "oikean käsityksen Amerikan pyrkimyksistä täytyy myöskin käsittää rauhan etsiskelyn, koska tämä etsiskely on niin syvästi kaiverrettu juutalaiseen sieluun.' Siinä sanottiin presidentin "väsymättömät yritykset rauhan edistämiseksi ja sodan lopettamiseksi saa meidän hartaan kannatuksemme."

Esittäessään päätöslauselmaa edustajille, liiton presidentti, Moses Feuerstein julisti erimielisyytensä toisten uskollisten Juutalaisryhmien kanssa, jotka ovat vastustaneet hallituksen Vietnamin politiikkaa.

Yhdysvaltain juutalaisväestö on jyrkästi jakaantunut hallituksen Vietnam-ohjelmasta. Amerikkalaisten rabbien keskuskonferenssi, Juutalaisten reformiryhmä ja Amerikan juutalaiskongressi (American Jewish Congress mikä on laajin ja edustavin juutalaisjärjestö) vastustavat Vietnamin sotaa. Juutalaisten sotaveteraanien järjestö on antanut kannatuksensa halituksen sotaohjelmalle.

GREY CUP-PARAATISTA SUURI KATURÄHINÄ

Vancouver. — Rugby-pelin Grey Cup-ottelua edeltänyt juhlakulkue muodostui täällä perjantaina katurähinäksi ja -tappeluksi, minkä "selvittämiseksi" poliisit joutuivat käyttämään patukoitaan ja koiriaankin. Poliisit vangitsivat lähes 200 henkilöä, joista suurinta osaa syytetään juopuneena esiintymisestä ja toisia tapellusta ja sitäkin pahemmista rikkoumuksista.

Georgia kadun Howe- ja Hornby-katujen välinen alue oli rähinän päätyttyä lasinpalasien ja muiden jätteiden peittämänä.

Rähinä alkoi pian sen jälkeen kun Grey Cup-ottelun mainostamiseksi järjestetty juhlaparaati päättyi kello 8.30 illalla. Se saatiin lopullisesti lopetetuksi vasta 1.30 lauantaiaamuna.

Ainakin yhden kaupan ikkunat särjettiin ja juopuneiden ihmisten sanotaan kaatuneen hotellirakennuksen alakerran ikkunain läpi. Poliisit joutuivat turvautumaan voimakeinoihin väkivaltaisuuksien ja rosvouksen estämiseksi.

Poliisit sanovat, että rähinä oli nyt pahempi kuin se, mikä kehittyi Grey Cup-ottelun yhteydessä Vancouverissa marraskuussa 1963, jolloin pidätettiin kaikkiaan lähes 300 ihmistä.

Poliisien vastasiirron sanotaan myöhästyneen sikäli, ettei enää voitu estää ikkunain särkemistä. Rähinöitsijäin sanotaan syöksyneen ulos hotelleista, särkien ikkunoita, varastaen tvaaraa, juoden kadulla ja heitellen pulloja.

Kymmenkunta ihmistä loukkaantui kahakassa. Poliisit sulkivat osan Georgia kadusta saadakseen häiriön aiheuttajat kontrolliinsa ja eristetyksi muusta kaupunginosasta. Nyrkkitappeluja oli paljon.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Tänään Vietnam, huomenna . . .

Puhuen, tai oikeammin kirjoittaen "Manilan (kokouksen) mielettömyydestä", Yhdysvaltain yksi tunnetuin poliittinen kommentaattori, Walter Lippman sanoi alkuviikolla julkaisussa artikkelissaan mm. seuraavaa:

"Kuten presidentti Johnson on selittänyt, Yhdysvallat on nyt sitoutunut rauhan turvaamiseen Aasiassa ja myös elintason vallankumoukselliseen parantamiseen sillä mantereella. Se on, näin meille kerrotaan, kiertämätön velvollisuus; se on sitä, mitä Amerikan elintärkeät edut vaativat.

"Jos näitä lupauksia, jos tätä sitoumusten vuolasta virtaa pidettäisiin täällä kotona, tai missä tahansa muualla vastuuntuntoisen suurmaan johtajan ohjelmalausuntoina, ne voisivat aiheuttaa yleisen tyrmistymisen. Ei nimittäin voi olla kirjattuna toista sellaista tapausta, missä on niin anteliaasti luvattu niin paljon sellaiselle hetergeeniselle (erilaisista aineksista koostuneelle) ihmisjoukolle . . ."

Kirjoittaen samasta asiasta, mutta hieman toisesta näkövinkkelistä sanomalehtikirjeenvaihtaja Thomas B. Ross sanoi alkuviikolla Washingtonista lähettämässään uutiskirjeessä, että "koko maailma toivoo, että Yhdysvallat lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen" ja hän esittelee asiaa mm. seuraavasti:

"Maailman virallisen yleisen mielipiteen äskettäinen tutkimus on paljastanut, että enemmistö valtakunnista, jotka eivät ole välittömästi sotaan sekaantuneet, haluaa, että Yhdysvallat lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Manilassa viime kuussa pidetyn huippukokouksen jälkeen presidentti Johnson lähetti salaisia lähettejään avainasemassa oleviin pääkaupunkeihin — niin kommunististen kuin ei-kommunististenkin maiden sellaisiin — Aasiaan ja Eurooppaan, selittämään Yhdysvaltain asennetta sotakysymykseen.

"Vastaukset on nyt saatu, mutta ne eivät ole erikoisemmin rohkaisevia Johnsonin hallitukselle.

"Enemmistö tutkimuksen kohteeksi joutuneista maista sanoi, vieläpä kommunistisetkin maat, että Manilan kokous sai ne otaksumaan, jotta presidentti Johnson yrittää välttää suurempaa sotaa Vietnamin kysymyksestä, ja että hän aikoo vetää Yhdysvaltain asevoimat sieltä pois sitten kun kiistakysymys on ratkaistu.

"Mutta mikään maa ei antanut kannatustaan Pohjois-Vietnamin pommitukselle.

"Selvää on, että Johnsonia painostetaan uudelleen pommitustauon järjestämiseen . . ."

Tässä yhteydessä voidaan todeta pari mielenkiintoista seikkaa:

— Siinäkin tapauksessa, vaikka presidentti Johnson ei ehdoin tahdoin haluaisi Vietnamin sotaa laajentaa suursodaksi, sellainen vaara on kuitenkin olemassa. Tosiasia nimittäin on, että Yhdysvaltain imperialismi on lähettänyt jatkuvasti lisää sotavoimia Vietnamiin, ja kun siellä olevien amerikkalaisjoukkojen komentaja, kenraali Westmoreland kävi viikon alussa Washingtonissa, hän esitti julkisen vaatimuksen sotajoukkojen edelleen lisäämiseksi: "Me tulemme tarvitsemaan lisää asevoimia", kerrotaan hänen sanoneen. "Me tulemme tarvitsemaan enemmän helikoptereita ja liikkumisvälineitä näille sotilaille."

— Kaikista "rauhanpuheista" huolimatta, ja välittämättä tuon taivaallista siitä, vaikka asiallisesti puhuen koko maailma tuomitsee Yhdysvaltain hyökkäyssodan Vietnamissa, Washington toteuttaa käytännössä ohjelmaa, mikä voi johtaa koko ihmiskunnan kolmanneen maailmansodan liekkeihin välittämättä lainkaan siitä, pyrkiikö presidentti Johnson tietoisesti maailmansotaan tai eikö hän pyri.

Sodalla on oma vääjäämätön lakinsa. Jos hyökkääjä tehostaa jatkuvasti sotatoimiaan, se pakoittaa puolustajat menettelemään samoin. Lähettämällä lisää sotilaita ja sotavälineitä Vietnamiin, Washington ei siis edistä rauhan, vaan sodan asiaa.

Tältä pohjalta katsoen voidaan hyvinkin sanoa, että tänään on Yhdysvaltain hyökkäyksen kohteena Vietnam, mutta huomenna voi tilanne olla jo paljon pahempi.

* * *

YKn pääsihteeri U Thant antoi päivää ennen mainitun maailmanjärjestön 21. yleiskokousta lausunnon, joka oli, ja on vakava varoitus maailman kansoille. Se sisälsi toteamuksen USAn voimapolitiikan jatkumisesta Vietnamissa, josta se voi laajeta maailmanpaloksi.

U Thantin lausunto leimattiin silloin pessimistiseksi, mutta kukaan ei voinut kiistää sen paikkansapitävyyttä ja ajankohtaisuutta. U Thant tuomitsi USAn hyökkäyssodan Vietnamissa, riistäen siltä "pyhän sodan" oikeutuksen, jolla amerikkalaiset imperialistit ovat pyrkineet puolustamaan rosvostoaansa kaukana Kaakkois-Aasiassa.

Sota Etelä-Vietnamin kansaa ja sen vapausrintamaa Vietkongia sekä Pohjois-Vietnamin kansantasavaltaa vastaan on jatkunut jo pitkälti toista vuotta. Niin kuin Espanja 30 vuotta sitten, niin Vietnam tänään on hyökkäävän imperialismin harjoituskenttänä, amerikkalaisten aseiden ja sodankäyntitapojen testausalueena, jolla armotta kylvetään kuolemaa ja tuhoa kaikki kansainväliset sopimukset ja inhimillisyyden perusvaatimukset rikkoen. Rikoksen takana on USAn ylin poliittinen johto, joka kantaa raskaan vastuun vaarallisesta tilanteesta ja kolmannen maailmansodan uhkan olemassaolosta tänään ja edessä. Vastuusta muistutti pääsihteeri U Thant USAta ja kaikkia suurvaltoja kehoittaen niitä neuvottelupöydän ääreen rauhan palauttamiseksi Vietnamissa.

Vaikka USA ei pystykään asein voittamaan sotaa Vietnamissa, minkä se jo itsekin tajunnee, lisää sodan jatkuminen vietnamilaisten kärsimyksiä ja on alati uhkaavana vaarana maailmanrauhalle. Siksi jokaisen maan hallituksen ja kaikkien rauhantahtoisten kansalaisten sekä YKn tulisi moninkertaistaa ponnistuksiaan sodan lopettamiseksi Vietnamissa neuvottelujen kautta. Sitä haluavat ennenkaikkea Vietnamin kansa niin eteläkuin pohjoispuolellakin. USAn hallituksen on taivutettava rauhanneuvotteluhin Etelä-Vietnamin kansaa edustavan Vietkongin kanssa ja poistamaan armeijansa ja aseistuksensa Vietnamista.

Nämä vaatimukset ovat tulleet yhä voimakkaammiksi kautta maailman, missä yleinen mielipide kääntyy lisääntyvässä määrässä USAn sotapolitiikkaa vastaan. Vietnamin sodan johdosta voi — toivokaamme ettei niin koskaan tapahtuisi — ruveta räjähtelemään myös Canadassa. Me elämme samalla planeetalla ja samalla atomikaudella, jolloin välimatka sodan pesäkkeestä ei estä palon laajenemista, ellei sitä ajoissa sammuteta. Tänään Vietnam, huomenna . . . Älkäämme jättäkö kohdaltamme sitä sattuman varaan.

WILSON HIKOILEE RHODESIAN VUOKSI

"Poppamies Kaunda Dinsmahlebo, käärmeennahkahihna päässään ja leopardin talja harteillaan, kolisteli taikaluita ja heitti ne vuohentaljalle. Luiden asennosta hän päätteli, ettei mitään epämiellyttävää ole odotettavissa Englannille eikä Rhodesialle ja herra Smith elää kauan ja onnellisena."

Yllä oleva uutinen oli erään rhodesialaisen lehden etusivulla vuoden 1965 lokakuussa. Muutaman ajan kuluttua Smith julisti Rhodesian itsenäiseksi valkoisen miehen valtioksi. Siitä on kulunut yli vuosi. Marraskuun 11 pnä Rhodesian rotukiihkoilijat juhlivat itsenäisyyden ensimmäistä vuosipäivää juoden shampanjaa. Pullot oli koristettu kansallislipun värein. Pääministeri itse soitti kaksitoista kertaa kelloa sanoen, että "tämän kellon jokainen kumahdus on naula niiden arkkuun, jotka sekaantuvat Rhodesian sisäisiin asioihin".

Tuntui siltä, että poppamiehen ennustus toteutuu. Smithille ei ole kuluneiden 12 kuukauden aikana tapahtunut mitään kovinkaan epämiellyttävää. Päinvastoin, kohtalo on pidellyt häntä hellästi. Tosiasiat osoittavat, että mitkään "poppakonstit" eivät ole vaikuttaneet asioihin, vain täysin realistiset voimat.

Wilsonin hallitus ei todellaakan ole liikauttanut sormeaankaan pannakseen toimeen ne sanktiot, joilla se on uhannut Smithin hallitusta. Sen sijaan se on käynyt loputtomia ja hedelmättömiä neuvotteluja Rhodesian hallitusherrojen kanssa, mikä on antanut viime mainituille aikaa lujittaa poliittisia ja taloudellisia asemiaan.

Rhodesian hallitus on kaikesta voiton varmuudestaan huolimatta

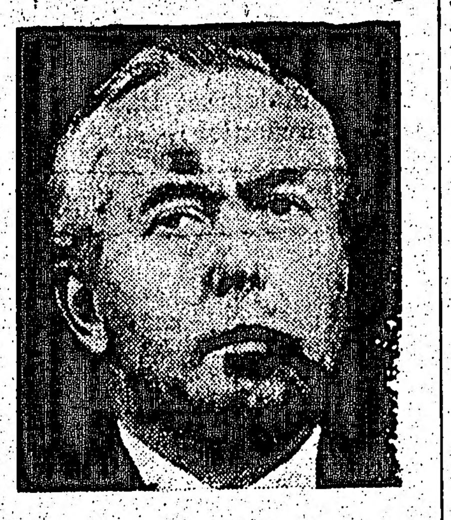

HAROLD WILSON

kuitenkin hiukan hermostunut tilanteesta, sillä Ian Smith on ilmoittanut haluavansa neuvotteluja Wilsonin kanssa. Ensimmäisen kerran Smith esitti kahdenkeskistä neuvonpitoa jo marraskuun 11 pnä, mutta Englannin viranomaiset hylkäsivät esityksen liian epävirallisena. Nyt esitys on tehty virallisesti.

Asian mutkistaa Etelä-Afrikan asennoituminen ja aiheuttaa Wilsonille uusia hikipisaroita. Maan kuljetusasiainministeri on nimittäin varoittanut Englantia, että jos se jättää Rhodesian kysymyksen YKn käsiteltäväksi, se voisi koitua kohtalokkaaksi Englannin taloudelle. Ministerin sanojen mukaan Etelä-Afrikka on Englannin paras kauppatuttava. Lisäksi Etelä-Afrikan edustaja ilmoitti maan jatkavan kaupankäyntiä Rhodesian kanssa YK:n määräämästä pakollisesta kauppasaarrosta huolimatta. Uhkaus on erittäin selväsanainen.

Englannin Labour-hallitus on todellakin vaikean pähkinän edessä, sillä kansainyhteisön konferenssissa Wilson lupasi, että ellei Smith taivu marraskuun loppuun mennessä, jättää Englanti asian Yhdistyneisiin kansakuntiin joka tällöin hyväksynee määrättyjä pakotteita. Wilson on painiskellut YKlle tehtävän esityksen parissa, ja tänään sitä käsittelee koko hallitus. Wilson tuskin voi enää perääntyä — Etelä-Afrikan uhkauksesta huolimatta — sillä se nostaisi taas myrskyn kansainyhteisön maissa, joiden edustajat suostuivat vain kompromissina lykkäämään asian marraskuun loppuun saakka. — Paavo Ruonaniemi.

Kirjeitä

JOULUKIIREITÄ

Vettä on tullut kotitarpeiksi — ei ainakaan tarvitse kaivojen tyhjyyttä valittaa. Tiet ovat pehmeät ja etenkin niiden reunat petolliset.

Sitä ei kai tiennyt se emäntä, joka kulki sateen pehmittämää tietä pilvien roikkuessa melkein käden ulottuvilla. Emäntä työnsi raskasta kuormaa kottikärryillä. vai liekö työntökärryt — kun niitä nimiä nykyisin niin muutellaan. Oli miten oli, mutta kuorma oli raskas. Siinä oli kauniisti paloiteltuna juuri tapettu hieho valmiina vietäväksi jäälokeroon, johon emäntä olikin matkalla.

Kuorman raskaudesta johtuen emäntä hiukan pysähtyi lepuuttamaan itseään ja kuinka lie siinä selkäänsä oikaistessaan laski kärryjen aisat käsistään . . . Mutta sitä hänen ei olisi pitänyt tehdä. Tien sivu oli pehmeä ja kyllä sen arvaa kuinka siinä kävi kun raskas kuorma alkoi kallistua. Se meni eikä meinannut. — Kuului vain mulahdus kun lihakuorma oli vettä täynnä olevassa ojassa.

Eihän siinä suuttuminenkaan auttanut, vaikka lihat tulikin "pestyä" toiseen kertaan . . . Kyllä ne silti hyvältä maistuvat, etenkin kun jo ajan lauhduttamana voidaan nauraa tälle tapahtumalle. Vaikka kyllä se emäntä sille tapahtuessakin nauroi . . . On näes sellaista iloista sorttia koko emäntä, että saa toisetkin hyvälle tuulelle.

Joulutonttu.

9 suomalaista YKn sihteeriportaassa

Suomella on tavallista enemmän ns. ylemmän tason virkamiehiä YK:n sihteeristössä ilmenee pääsihteeri U Thantin juuri valmistuneesta maailmanjärjestön viranjakoa koskevasta katsauksesta.

Yhdistyneiden kansakuntien sääntöjen mukaan kuuluisi Suomelle 6—8 ylemmän tason virkamiestä sihteeristössä, mutta maalla on niitä tällä hetkellä yhdeksän. YK:n pääsihteeri onkin ehdottanut, että maailmanjärjestön sihteeristön virkojen järjestelyissä tehtäisiin muutoksia. Maailmanjärjestössä näyttää nimittäin olevan normaalia enemmän virkamiehiä.

Yleisenä sääntönä pidetään sitä että jokaisella YK:n jäsenmaalla on oikeus saada yhdestä viiteen edustajaan YK:n sihteeristön virkapaikoille. Sen lisäksi jaetaan sata virkapaikkaa niille maille, joiden väkiluku on huomattavan suuri ja jotka maksavat vain pientä vuosittaista avustusta YK:n budjettiin alhaisen kansantulonsa johdosta.

Itävalta saanee suuria tilauksia

Wien. — Neuvostoliitto suostuu siihen, että vuodelta 1955 juontuvan Itävallan valtiosopimuksen pykälää joka kieltää Itävallalta ohjusten ja rakettien hallussapidon, muutetaan, kerrottiin asioista perillä olevista piireistä Wienissä.

Itävallan puolustusministeri Georg Prader ilmoitti Neuvostoliitolle kaksi kuukautta sitten että hänen hallituksensa katsoo Itävallan tarvitsevan taktisia ilmatorjuntaohjuksia.

Valtion omistama suuri itävaltalainen teräsyhtymä VÖEST osallistuu Siperiasta Triesteen rakennettavan jättiläismaisen luonnonkaasujohdon toimittamiseen. Tästä suurta huomiota herättäneestä rakennussuunnitelmasta ilmoitti Neuvostoliiton presidentti Podgornyi Itävalta vierailunsa aikana. VÖEST:n osuus hankkeen sisältämästä 1,5 milj. tonnin putki- ja teräsrakennetoimituksista on sen oman ehdotuksen mukaan noin viidennes.

Podgornyi totesi suunnitelman olevan loistava esimerkki eduista, joita puolueettomuus tarjoaa Itävallalle. Itävallan talouspiireissä pidetään tarjousta erittäin merkittävänä. Itävallan lehdistö on kiinnittänyt asiaan suurta huomiota, joten näyttää siltä, että asia on melko varmasti päätetty.

Ranska on myös kiinnostunut rakennussuunnitelmasta ja siksi on mahdollista, että johtoa jatketaan Ranskaan saakka. Itävalta hyötyy hankkeesta myös, koska se saa Siperian luonnonkaasua mm. Linzissä oleville typpitehtaille.

Senaattori vastustaa vihanlietsonta-lakiehdotusta

Ottawa. — Rikoslakiin muutosehdotus, tarkoituksella estää vihankirjallisuuden levittämisen kohtasi vastustusta senaatissa torstaina.

Senaattori Orville Phillips (konservatiivi Prince Edward Islandista) sanoi, että hän on senaattorina saanut suuret röykkiöt postia, mutta siihen ei sisälly mitään sellaista, minkä hän voisi huomioida vihanlietsontakirjallisuudeksi.

Hän epäili et ä "tarvitsemmeko me todellakin tämän lainsäädännän", Tällaisten asioiden kannatus on tullut yleiseen muotiin, kuten tämä vihanlietsontakirjallisuuden pannaanjulistus, hän sanoi. Hän oli saanut huonon käsityksen, nähdessään viime vuonna USAn natsijohtajan CBCn televisiossa, mutta "tämänluontoisia henkisesti vajaamittaisia (crackpots) ei voida julistaa lainsuojattomiksi."

On parempi pitää syrjintäkirjallisuus julkisena. Kirjeet varustettuna otsikolla, että voidaan tunnistaa niiden kirjoittajat. Jos lakiehdotus hyväksytään, niin samaa kirjallisuutta tullaan levittämään nimettömästi.

"Nämä järjestöt ajautuvat maanalaisuuteen."

Neuvostoliiton naisilla todellinen tasa-arvo

Moskova. — **Neuvostoliiton johtajat vakuuttavat, että sukupuolien tasa-arvoisuus Neuvosto-yhteiskunnassa on täydellinen ja että siellä ovat naiset edullisemmassa asemassa edistymään kuin muissa maissa.**

Huolimatta tästä, usein kuuluu valituksia, ettei ole riittävästi naisia korkeissa valtio- ja puolueasemissa, ja vaikka paljon naisia työskentelee esim. teiden- kunnossapitoryhmissä niin ei ole montakaan korkeimmissa hallinto-oimissa tehtaissa.

Vuosi sitten, kommunistisen puolueen lehdessä Pravdassa sanottiin, että naisten lukumäärä talous- ja julkisuuselämän alalla on paremminkin vähentymässä kuin lisääntymässä.

Kuitenkin, 49 prosenttia maan työvoimasta on naisia, saaden saman palkan työstään kuin miehetkin. Ei ole käytettävissä virallisia tilastoja työssä käyvien naisten lukumäärästä, mutta sen arvellaan olevan korkeahkon, mahdollisesti 90 prosenttia työikäisistä naisista.

Heidän apunaan on laaja verkosto lastentarhoja sekä lastenkamareita minne töissä käyvät äidit voivat jättää lapsensa työajaksi hyvin pienestä maksusta tai ilman maksua.

Joissain tapauksissa nämä on välittömästi yhdistettynä tehtaisiin missä äidit työskentelevät.

Kun maan melkein jokainen nainen on johonkin rajaan asti "virkaura" tyttö, niin neuvostoliittolaismiehelle ei tule mieleenkään tehdä eroa usta kotia rakastavan ja virkatyyppisen naisen välillä.

Ei yksikään keskinkertainen neuvostoliittolainen mies pidä minään ihmeenä jos hänen vaimonsa käy töissä. Todellisesti hän ihmettelisi jos hänen vaimonsa ei olisi halukas menemään palkkatyöhön.

Vaasan kauppiaat "kauppasodassa"

Helsinki. — Vaasassa on käynnissä kova kamppailu kauppiaiden kesken. Viime viikon lopulla eräässä vaasalaisessa kaupassa myytiin maitoa alle omakustannushinnan, ja tästä sydämistyneinä eräät yksityiset kauppiaat ja osuuskauppojen myymälänhoitajat menivät peräti 17 autolla kauppaan ja ostivat kerralla koko maitovaraston. Myös monien muiden artikkeleiden suhteen käydään kilpailua ja eräänä kilpailijana on Vaasassa ja koko maassakin aivan uusi kauppamuoto, nk. super-market-myymälä, kotoisin Amerikasta ja kotiutunut mm. Ruotsiin.

Tämä Vaasan super-marketin virallinen nimi on T-T Super-Market. Sen takana on Turku-Tulimaa Oy-niminen liike, joka kuuluu Tuko-ryhmään. Johtaja Heikki Tulimaa sanoi saaneensa idean super-marketin perustamiseen Amerikasta ja Ruotsista. Liike avattiin syyskuun 14. päivänä tänä vuonna. Kauppana on toimintansa lopettanut Vaasan Pitsitehdas Oy:n tehdashuoneisto. Pinta-alaa on 600 neliömetriä. Liike sijaitsee 2 km:n päässä kaupungin keskustasta alueella, jossa on vähän asutusta.

Super-market-myynti perustuu siihen, että myydään mahdollisimman paljon ja mahdollisimman edullisilla myyntikustannuksilla. Kaikki tavarat ovat nk. massatavaroita. Kaikki on valmiiksi pakattua. Tavaroita ei esitellä, vaan ostaja saa valita itse. Kassa ottaa maksun liikkeestä poistuttaessa ja liikkeen rattailla tavarat viedään asiakkaan ajoneuvoon. Näin voidaan, super-market-idean mukaan, myydä kaikki tuotteet hiukan huokeammalla kuin muualla. Lisäksi käytetään nk. tempauksia ja kampanjoita, joiden puitteissa alennetaan jonkin tavaran hintaa.

Johtaja Tulimaa kertoi, että maidon hinnan alentaminen johtui siitä, että lähistölle perustettiin K-valintamyymälä, joka heti avaamisensa jälkeen ilmoitti myyvänsä irtomaitoa 50 penniä litra. Tämän vuoksi T-T Super-Market puolestaan ilmoitti määräpäivinä myyvänsä tetrapakkauksissa olevan maidon 50 penniä litra. Kysymyksessä oli kampanjan vastakampanja, jos asian niin sanoisi.

Johtaja Tulimaa kertoi olevansa sitä mieltä, että tämän tyypin kaupat lisääntyvät Ruotsin esimerkin mukaisesti. Seuraavana super-market avannee ovensa Riihimäellä lähiaikoina. Hän kertoi kaiken menneen ennakkolaskelmien mukaan ja kuluttajien olevan tyytyväisiä siihen, että hinnoista kilpaillaan. Mm. lihaa on myyty huomattavasti alle sosiaaliministeriön ohjehintojen.

Nainen synnytti viitoset USAssa

Pittsburgh. — Täällä synnytti lauantaina Mageen naistensairaalassa 22-vuotias koulunopettaja viitoset kaikki tyttöjä, joiden paino vaihteli paunasta kahteen. Nyt on niistä 4 kuollut ja vain 1 elossa.

Maailman turuilta

PAPPI KIELTÄYTYI LUKEMASTA "JUMALANPILKKAA" RAMATUSTA

Lontoo. — Southwark'sin anglikaani-tuomiokirkon seurakunta sai keskiviikkoiltana shokin kun kanooni, apulaisrehtori John Pearce-Higgins tiedoitti tiistaina iltajumalanpalveluksessa, että hän ei lue toisen saarnansa tekstiä siksi kun se on "jumalanpilkka -hölynpölyä".

Sen asemesta hän luki otteita George Bernard Shawn ja John Brightin kirjoituksista kuolemantuomiota vastaan.

Kanooni Pearce-Higgins sanoi:

"Tämän illan määrätty saarna perustuu ilmestyskirjaan, alkaen 18. värsystä. Minä en halua lukea sitä.

"Mikäli minä sitä ymmärrän, se näyttää koskevan nykyisen Turkin eräässä kauppalassa 1900 vuotta sitten ollutta prostituttia, joka on heitettävä kaikkien ihailijansa seurassa sänkyyn ja jota rangaistaan tappamalla hänen kaikki lapsensa.

"Tätä tulkitaan Jumalan rakkaudeksi. Minä en halua lukea sellaista jumalanpilkka-hölynpölyä."

PÄIVÄN PAKINA

NYKYAJAN "TUHAT YKSI YÖTÄ"

Arabialaisen Koraanin rinnalla on maailmanlaajuista kuuluisuutta niittänyt satukokoelma "Tuhat yksi yötä" (Alf laila walaila), mikä suomenkielisessä asussaan sai ainakin allekirjoittaneen pienenä pojan nalliaisena haltioitumaan niin, että toisinaan taisivat varpaatkin nousta ylös maan kamaralta.

Mutta "pieniä ovat silakat joulukaloiksi" kuten sanotaan, ja sisältörikkaudeltaan vajavaisia arabialaissadut, jos niitä verrataan johonkin sellaiseen elämänmenoon, mitä Setä Samulin maassa nykyisin harjoitetaan kansainvälisen vehkeilyn tiimoilta.

Kuten aikaansa seuraavat kansalaisemme tietävät, viime viikolla kerrottiin CBC:n televisiouutisissa, että Haitiin suunniteltu hyökkäys hajosi alkutekijöihinsä.

Hyvä tietenkin oli, ettei siitä hyökkäyksestä tullut mitään. Mutta siinäkin pätee sanonta, että vehkeilijän halut olivat kyllä rajattomat, mutta voimat loppuivat kesken.

Ettei meitä voitaisi syyttää puolueellisuudesta vastavallankumouksellisia vehkeilijöitä vastaan, minkä "syytöksen" todenperäisyyttä emme haluakaan kieltää, parasta kaiketi lienee, että ratsastamme toisen vasikalla, lainaamalla torontolaisen Star lehden Carlos Martinezin Miamin kirjeestä (julkaisuun marraskuun 24 pnä) mm. seuraavaa:

Tämä on kertomus Haitin invaasiosta (hyökkäyksestä), mitä ei ollutkaan.

Kertomus alkaa New Yorkin eräästä kellarikerroksesta televisiokameroitten verkoston alaisuudesta ja päättyi Miamissa . . .

Se oli tragedia, jota esitettiin huvinäytelmän tapaan.

Tavoitteena oli Haitin diktaattori Francois Duvalierin kukistaminen.

Rooliosaa veivät haitilaiset maanpakolaiset, kuubalaiset maanpakolaiset, yhdysvaltalaiset seikkailijat — suurena silmänä (seuraajana) olleen Columbia Broadcasting Systemin tätä historiallista tapahtumaa seuranneet kamerat.

Haitilaisille se olisi tarkoittanut kotimaan vapauttamista Duvalierista.

Kuubalaisille se olisi antanut uuden tukipaikan, mistä he olisivat voineet toimia kommunistista Kuubaa vastaan.

CBS:lle (televisiolle) se antoi ihanan mahdollisuuden filmata kansainvälisen juonittelun dokumenttaarikuvan alusta loppuun asti.

Yhdysvaltalaiskansalaisten osa on vähemmän selvä (onkohan — K ?.).

. . . Hyökkäyssuunnitelma särkyi täällä Miamissa kun kuubalainen sotapäällikkö erosi syyttäen, että hyökkäysoperaation perustana oli kehnot aseet sekä haamulaivasto ja -ilmavoivat.

Kuubalaispakolainen, 29-vuotias Napoleon Vilaboa, joka toimi aikaisemmin kapina-armeijan kapteenina, sanoo häntä pyydetyn kuukausi sitten tämän sotilasoperation johtajaksi. Vilaboa suostui kun hänen annettiin ymmärtää, että se on Yhdysvaltain hallituksen tukema salainen operatio.

Vilaboa sanoo toisen kuubalaispakolaisen, Rolando Masferrerin järjestäneen tämän invaasion haitilaispakolaisten hyväksi. Kuuban entinen senaattori Masferrer on aikaisemmin ollut Fulgencio Batistan luottamusmiehenä ja Los Tigres-nimisen (tiikerit) yksityisarmeijan johtajana Itä-Kuubassa.

Pastori Jean Baptiste Georges toimi haitilaispakolaisten johtajana. Isä Georges on katolinen pappi ja Duvalierin entinen opetusministeri. Hyökkääjien piti nostattaman hänet Haitin presidentiksi.

Vilabo sanoo hyökkäysarmeijaan kuuluneen 300 kuubalaista, noin 20 haitilaista ja 20 amerikkalaista . . .

Hän sanoo yhtyneensä tähän hyökkäyssuunnitelmaan siksi kun Masferrer oli usein kerskunut "suunnattoman suuresta vihreästä valosta" mitä oli hänelle CIA:n ja FBI:n toimesta näytetty Washingtonista. Masferrer oli kertonut, että eivät (USA:n) liittovaltion virkailijat tule estämään Miamista järjestettävää invaasioa.

Vilabo sanoo tulleensa epäluuloiseksi, kun hänen näkemänsä aseet olivat riittämättömiä ja kun heidän ei olisi sallittu tarkastaa laivoja joilla kuljetus piti tapahtuman, eikä ilmavoimia, joiden piti hyökkäystä tukeman.

Hän sanoi haitilaispakolaisten keränneen Isä Georgesin johdolla $350,000 invaasion rahoittamiseksi.

CBS järjesti ilmaisesti askel askeleelta otetun filmauksen . . . CBS on filmannut tätä invaasiota noin 6 kuukautta. Filmaus lopetettiin New Yorkissa eräässä kellarikerroksessa. Filmattuina kohtina sanotaan olevan esimerkiksi se kun Rev Georges lähtee kirvesmieheksi pukeutuneena Miamista aselastin kanssa . . .

Varsinaiseen hyökkäyssuunnitelmaan sisältyi ajatus, että noustaan maihin Haitin eräällä eristetyllä rannikkoalueella, vallataan ja pidetään hallussa useita kyliä.

Vilaboa sanoo esikuntien antaneensa viime sunnuntaina ultimaattumin siitä, että hänen täytyy saada kaikki komentovaltuudet mukaanlukien kaikkien välineiden tarkastusoikeudet ja kirjallisen lupauksen, että hän saa Haitista tukiaseman Castroa vastaan.

* * *

Kun tällaisia "valtuuksia" ei tullut, niin Vilaboa erosi "päällikkyydestään" ja sanoo, että koko hyökkäyssuunnitelma raukesi siihen.

Mutta tämä hyökkäyssuunnitelma hajosikin omaan mahdottomuuteensa, niin ilmeistä on kuitenkin, että Yhdysvaltain viranomaiset ovat taas katselleet moista hommaa sormiensa läpi — ja että joitakin hyväuskoisia haitilaisia "kaupattiin" tämän vouhotuksen avulla yhteenlaskien $35,000 arvosta — ja että kuten sanotaan, varkaitten keskuudessa ei ole kunniasana missään arvossa.

— Känsäkoura.

CBCn televisioon olympialaiset vuodesta 1936

Alkaen lauantaina, joulukuun 3 pnä iltapäivällä CBC-TVn "Sports Presents" ohjelmassa esitetään viidessä osassa olympialaiskuva — kuvauksia viimeksikuluneen 30 vuoden ajalta suoritetuista olympialaisista erikoisesti silmälläpitäen sitä, miten canadalaisurheilijat ovat olympialaisissa pärjänneet ja mitä mahdollisuuksia heillä on Mexico Cityssä 1968 pidettävissä olympialaisissa.

Neljä olympialaisohjelmista on kaksi tuntia kestäviä ja viides eli viimeinen tunnin kestävä kuvaus sellaisista canadalaisurheilijoista kuin Bill Crothers, Abigail Hoffman, Dave Steen, Harry Jerome ja Elaine Tanner, sekä heidän harjoitusmenetelmistään.

Lloyd Robertson tulee toimimaan ohjelmasarjan isäntänä ja tänä lauantaina hän esittelee Leni Riefenstahlin kuuluisan filmin tästä maailmansotaa edeltäneistä olympialaisista mitkä pidettiin Berliinissä 1936. On mielenkiintoista nähdä tämä filmi josta on niin paljon kirjoitettu ja väiteltykin.

Tämän ohjelmasarjan yhteydessä esitetään filmikuvauksia myös seuraavista olympialaisista: Lontoo 1948; Helsinki 1952; Melbourne 1956; Rooma 1960 ja Tokio 1964.

CBC:n Sports Presents Olympiadin on kirjoittanut, tuottanut ja johtanut Ty Lemberg. Hallinnollinen tuottaja on Gordon Craig ja huoltotuottaja Len Casey.

Puolueille tukea Yhdysvalloissa

Fredericksburg Texas. — Amerikkalaiset voivat myöntää yhden dollarin tuloveroistaan poliittisille puolueille presidentinvaalien kampanjan kannatusten peittämiseksi. Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson allekirjoitti asiaa koskevan lakiesityksen Fredericksburgissa Texasissa viikonvaihteessa.

Lain voimalla veronmaksaja voi merkitsemällä ristin veroilmoitus-kaavakkeeseensa määrätä yhden dollarin puoluetukirahastolle. Tätä ei kuitenkaan lisätä hänen veroihinsa.

Yhdysvaltain kahden suurimman puolueen republikaanien ja demokraattien arvellaan täten saavan jopa 30 milj. dollaria vuoden 1968 vaalikampanjaansa varten. Lain kannattajat väittävät sen vapauttavan puolueet yksityisistä lahjoittajista, jotka saattavat vaatia palveluksia lahjoitustensa korvaukseksi.

Puoluetukirahastosta myönnetään varoja puolueille, jotka edellisissä vaaleissa saivat vähintään 15 milj. ääntä.

CLUB NEWS

Xmas Party to Be Held at Don Hall

Toronto. — A Christmas party will be held at Don Hall on Dec. 18th at 2 p.m. Santa will be there of course, that is he will arrive after the performance of the Sunday morning class ranging in age from 3 to 13 years and under the watchful eye of Nancy Linkovich. She has worked so hard, and is so well liked by the children themselves, so with such willing little hearts they should be a joy to watch.

Then again 13 isn't that young anymore so we can rest assured that we will see some good ten-age performances.

Now if your children haven't still gone to the class on Sundays at 10 a.m. and would like to perform, now is the time to take them to the Hall and Nancy will see to it that they will get their chance.

See you at the party. — H.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Olemme olleet täällä ylämaissa kaikki melkein kuin "puulla päähän lyötynä", kun aikainen talvi tavoitti nämä ihmiset ja lisäksi vielä kesäkamppeissa. Yhden ainoan yön aikana tuli lunta aivan jalkakaupalla, mutta heti olivat myöskin näiden kauppalain lumiaurat ynnä muut vehkeet työkunnossa. Lunta siirrettiin jo aivan yötä ja päivää, joka työ tuli ikäänkuin ylimääräisenä kustannuksena näiden veronmaksajien kannettavaksi.

Nyt ovat taas ilmat lauhtuneet ja vesisateita on ollut jatkuvasti, joten niistä paljoista lumista on likipitäen päästy. Järvetkin taitavat sulaa vielä toisen kerran tänä vuonna joten tältä puolen katsellen täällä voidaan oikein hyvin. Eletään runsaan joulumainostuksen keskellä, eikä kenenkään mieleen juolahda neuvoa emäntäänsä, että "paistapas akka se toinenkin silakka".

* * *

Nyt on kunnallisvaalien aika monessa pohjoisen kunnassa, ja yleisesti täällä nyt valitaan valtuustot ja kuntain johtajat kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tässä meidän Tisdale-kunnassamme oli nimityskokous viime viikon tiistai-iltana. Kokoukseen oli saapunut vain pieni veronmaksajien joukko ja näinollen kunnan asiatkin näyttävät olevan enempi "trustiisipohjalla". Tässä kokouksessa kunnan esimieheksi valittiin entinen ilman vastaehdokasta Nimityskokouksen lopussa piti reeve Charles Shields puheen jossa hän lupautui työskentelemään seuraavan virkakautensa kansan etujen puiteissa ja kunnallislakien alaisuudessa, mainiten samalla, että kuntamme elämä on suurta "businestä" ja että edelleenkin joudutaan menemään eteenpäin verrattain ahtaissa rahallisissa oloissa koska kotienomistajat on jo raskaan verotaakan alla olevia ja kuntamme menot vain lisääntyvät vuosi vuodelta. Hän sanoi samalla, että kun viime vuoden aikana yhdistettiin Tisdalen ja Whitneyn kuntien poliisivoimat niin siitä on ollut hyötyä kummallekin näille kunnille ja lisäksi, että rahaa on saatava jostakin. Tässä tapauksessa tulevat pohjoisen kunnat kääntymään maakuntahallituksen puoleen jonka on tarkistettava kantansa näiden seutujen asutuksen suhteen.

Seuraavana aamuna nimityskokouksen jälkeen valtuustoon oli ehdokkaita vain viisi, joista yksi kieltäytyi. Näinollen ilman äänestystä tuli valituksi kunnan koko valtuusto jossa on kolme entistä ja yksi uusi edustaja. Entiset miehet seuraavasti: Frank Buchar, Ernest White, Maurice Landry ja uutena miehenä Stanley Belanger.

Samoin kävi koululautakunnan suhteen, jossa oli yksi uusi ehdokas mutta viime tingassa kieltäytyi, joten sekin tuli valittua äänestyksettä. Kaikki virkailijat ovat siis valittu kahdeksi vuodeksi ja ilman yleistä äänestystä. Tästä näkee, että ei näytä olevan kovinkaan suurta innostusta täällä kunnallispolitiikoksi. Eikä näin ollen "kunnallisneuvoksen" arvoa kukaan tule ostamaan, vaikka sen saisi puoli ilmaiseksi.

* * *

Mutta suuri ristiriita on myös kaivosjohtajien ja siirtolaisvirkailijoiden ajatuksessa. Virkailijat haluaisivat tuottaa tähän maahan kouluja käyneitä ammattimiehiä, mutta McIntyren kaivannon presidentti J. D. Barrington lausui Torontossa, että 10 luokan oppiarvon saaneet ovat huonoja kovan "oorin" kaivosmiehiä, koska he eivät tule viihtymään maanalaisissa kaivostöissä. Tässä ajatuksessa taitaa olla paljon perää ja sikäli kun vanhat kaivosmiehet ovat kysymyksessä jotka ovat tehneet suuren raivaus- ja avaustyön näillä kaivannoilla, he ovat olleet suurimmalta osalta hyvin vähillä koulutiedoilla varustettuja — suomalaisetkin parhaat "mainarit" ovat kaiketi halonhakkuulla suorittaneet rippikoulunsakin.

* * *

Tässä joitakin viikkoja sitten kerroin siitä suuresta kultasulatuksesta kun poliisit pidättivät neljä miestä ja takavarikoivat yli 30,000 dollarin arvosta tuota jalometallia joka oli näiden miesten hallussa ja valmiina siirtymään luvattomille markkinoille. Asia oli alustavasti käsiteltävänä täkäläisellä oikeustalolla viime viikon perjantaina. Miehet joutuivat syytteeseen luvattomasta kullan hallussapidosta ym. siihen kuuluvista seikoista. Juttu tulee virallisesti käsiteltäväksi valamiesoikeudessa Cochranessa pidettävillä talvikäräjillä, johon asti miehet ovat takuuta vastaan vapaalla jalalla.

* * *

Ja sitten lopuksi tässä huomautus näille lehden lukijoille ja Workers Co-op jäsenille ja kuluttajille yleensä, että liikkeen puolivuosikokous pidetään tämän viikon perjantai-iltana, alkaen kello 7.30 täkäläisellä Ukrainian haalilla.

Tämäkin kokous on jäänyt näin pitkälle kun tilintarkastajat eivät tee työtään kuten heidän pitäisi. En tiedä onko niissä virastoissa niin vähän työvoimaa vai mikä on syynä Mutta kauan viipyvät kaikkien kirjat. Suuret liikkeet kaiketi niissä ovat etutilalla ja sitten pienet kun ehditään. Mutta kaikesta huolimatta menemme kaikin kokoukseen jossa käsitellään meitä kaikkia lähellä olevia liikeasioita ja "ryypätään" väkevänlaiset pöönakahvit lopuksi.

— H.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kokous hyväksyi pari kuukautta sitten lopullisesti täällä lähetettäväksi Suomalaisten keskusliitolle kirjeen, jossa esitettiin kaikkien yhteenkokoontumista ja päättämään sekä yhteisesti järjestämään Suomi-viikon julistamisen suomalaisten yhteisillä voimilla, Canadan sata-vuotisjuhlatilaisuuksien yhteydessä ensi kesänä, kuten se on jo suunniteltu Sudburyssa. Se merkitsisi juhlakonsertin, juhlanäytelmän, urheilukilpailujen, kansantaidenäyttelyn ja lopuksi Juhannusjuhlainkin yhdessä toimeenpanemista, edustaen suomalaisia ja siten saaden tunnustuksen myöskin muilta kansallisuuksilta.

Tämän kuun kokouksessa yhteinen toiminnankomitea ilmoitti kirjeen lähetetyn ja osaston edustajan ohella valitsivat edustajansa Kaikukuoro, Echo orkesteri sekä v. ja u. seura Isku, jotka ovat valmiit osallistumaan yhteisiin kokouksiin. Nyt odotetaan selostuksia toiminnoista jne.

Osaston kokous päätti myös marraskuun alussa, että talven ajalla varsinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuun ensimmäisenä perjantai-iltana, kokouksen alkaessa kello 7 illalla.

Edellämainitut asiat tulevat nyt uudessa vaiheessa käsiteltäväksi. Samoin talvikauden ja Canadan sata-vuotisjuhlatoimintojen yksityiskohtainen järjestely, johon sisältyy myöskin "Sampo" elokuvan uudelleen näyttäminen Kalevalan juhlallisuuksien ja sata-vuotisjuhlimisen merkeissä.

Toivottavasti osaston jäsenet muistavat saapua kokoukseen ja myöskin uusia jäseniä kutsutaan. Tervetuloa.

* * *

Talvitoiminnan avajaisjuhlassa viime sunnuntaina seuraten Echo orkesterin avaus-soittoa esitti Kaiku-kuoro kolme laulua; miss Hämäläinen esitti harmonikan soittoa; Tyyne Sillman lausui juhlarunon ja A. T. Hill puhui tilanteesta ja edessä olevista tehtävistä.

Kahvitauon jälkeen näytti R. Mäkinen kuvalaattoja viime kesäisistä suurjuhlista ja Canadan länneltä mielenkiintoisista pysähtymismatkoista. Sen jälkeen George Saivo, joka osallistui SCAUL:in joukkueeseen mikä vieraili Suomessa TUL:n juhlissa viime kesänä, erikoisesti toi kuvien kautta nähtäväksemme kaiken osallistumisen, myöskin esittäen nähtävyyksiä eri matkoilta Suomessa aina Lapin poronkasvattajien vieraana käyntiin saakka.

O. KOSKELA.

Kuulumisia Arthurista

Port Arthur. — Koska tassä sattui hyvää aikaa niin pitää hiukan pakista vaikkapa näistä meidän naisten toiminnoista täällä, sillä ainahan sitä ollaan pikkuhiljaa "töpinässä" ja erikoisesti tulee mainita niistä hyvin onnistuneista "Rummage" myynneistä jotka pidettiin marraskuun 17 päivänä meidän omalla haalillamme. Tavarat menivät kaupaksi ihan kilvalla mutta vielä paljon niitä jäikin ja nyt eilen naisten kokouksessa päätettiin, että pistetään uusi yritys koska tavaraa on pankossa vielä paljon ja hyvää tavaraa kuten viimenkin oli paljon uutta jos jonkinlaista. Ihan oli todella uusia miesten housuja. paitoja ja melko uusia pukujakin joten nyt naiset päättivät pistää uudet myyjäiset ja ne ovat nyt sitten lauantaina joulukuun 3 päivänä, alkaen kuten silloinkin, kello 10 aamulla ja kestää niin kauan kuin tavaraa ja ostajia riittää, että ottakaahan nyt tämä huomioon ja tulkaa oikein joukolla taas ostoksille. Ettepä silloin kauppojanne kadu sillä takuulla siellä on jokaiselle tavaraa mitä kukin tarvitsee. Siis joulukuun kolmantena päivänä haalin kellarikerroksessa kuten viimeinkin taas tavataan, joten tervetuloa ostoksille.

Talveakin täällä teki, mutta nyt on sulanut lumi melkein näkymättömiin, että kun sattuu niin saamme tässä sulan joulun ja mikäs sen lystimpää olisikaan sillä ei se lumessa tallustelu ole mitään kiitettävää.

Muuten tatä maailmaa tarkistellaessa on ihan kuin olisi hullun myllyssä. Ihmisiä kuolee onnettomuuksissa niin tiheään, että ei tässä tiedä milloin kunkin vuoro tulee. Ei ole enää käypäläisenkään oikein sopiva kadulla kulkea kun ei tiedä milloin joku auto täräyttää kadulta tiensivuun, että on henkiriepu aina vaarassa. Jokainen iltalehti on täynnä autoonnettomuuksia ja samalla varkauksia joita myöskin tehdään melkein voi sanoa jokainen yö, että tästä meidän Port Arthuristakin on tullut suurten mainintojen kaupunki.

Tahtoo ainakin vanhemman väen olla kovin vaarallista kaduillakulkea kuin aina voi olla vaara tarjolla. Monille lapsillekin, joilla on kouluun meno, voi olla vaara tarjolla kuten on ollutkin sillä autojen ajurit tuskin huomioivat ensinkään etenkin aamuisin kuin lapset on koulumatkalla, että edes osaisivat hiljentää vauhtiaan, vaan jokainen päästää sen kuin voi ja näin niitä onnettomuuksia tulee joka päivä.

Joulukin tulla jollottaa, ja sen kyllä jo huonosilmäinenkin huomaa, että varustelut joulua varten ovat hurjassa vauhdissa. Se vain on ikävintä kun tavara on ylettömän kallista. Ei sekään suuresti auta vaikka sanotaankin, että ostakaa nyt ja maksakaa sitten tammi tai helmikuussa.

Mutta jos on vaikka työttömyyttä niin milläs sitten niitä ostoja voidaan maksaa? Nämäkin on otettava huomioon vaikka nyt onkin helppoheikin myyntiä niin hetken päästä tulee aika, että velaksiotetuista tavaroista karhutaan maksua. Elämä on kovaa monella tavalla mutta kai sitä tässä mukana on mentävä jotkut paremmin ja jotkut huonommin.

Hauskaa talvea kaikille sekä hyvää joulua sekä onnellista uutta vuotta.

TAS.

Tilatkaa Vapaus!

"Sampo" saapuu Torontoon jouluk. 11 pnä

Toronto. — "Sampo". Mikä se on? No, sehän on se sama Sampo, joka suomalaisessa kansalliseepoksessa Kalevalassa on kuvattu ihmemyllyksi, joka jauhoi yhden purnun syötäviä, toisen myötäviä, kolmannen kotivaroja, ja joka sitten myöhemmin joutui ryöstön kohteeksi.

Kyllähän me suomalaiset olemme melkein jokainen kuulleet Kalevalasta puhuttavan, ja nähneet Kalevalan aiheisia näytelmiä, pukuja, ja myös Kalevala aiheisia maalauksia.

Mainita kannattaakin, Porissa vuonna 1865 syntynyt Akseli Gallen-Kallela, joka käytti runsaasti ehkä runsaammin kuin kukaan muu, Kalevala-aiheita maalauksissaan. Sammon Taonta — Sammon Puolustus — Ilmarinen Kyntää Kyisen Pellon — Joukahaisen Kosto — Ainon Taru — Väinämöisen Lähtö jne.., ovat hänen siveltimensä tuotteita. Kaiken muun taiteilijatyönsä lisäksi oli hänen viimeinen ja korkein haaveena "Suur-Kalevala" miniatyyri kuvilla ja ornamentti sommittelulla varustettuna — mutta tämä työ jäi kuitenkin kesken, kun taiteilija sairastui ja kuoli vuonna 1931.

Kuitenkin nyt, tämä mielikuvituksen ja osaksi uskon luoma kansantaru tulee meille suuremmoisena nähtävyytenä Suomen ja Neuvostoliiton filmiyhtiöitten yhteisen työn tuloksena.

Nyt on CSJ vuokrannut "Sampo" filmin, Suomi-Filmiyhtiöltä ja sitä tullaan esittämään monissa paikoissa Canadassa.

Täällä Torontossa esitetään "Sampo" joulukuun 11 päivänä kello 4 iltapäivällä Don haalilla. Se on täysimittainen, esityksen kestäessä yhden tunnin ja viisikymmentä minuuttia.

Äänen kuuluvaisuudesta tulee näyttämökomitea ottamaan erikoisesti huolenpidon.

Näyttämökomitea toivoo tälle filmille salintäyteistä kannatusjoukkoa ja on varannut ravintolaan kahvitarjoilun jossa on mukava rupatella ja nauttia iltäpäiväkahvista ennen filmiesityksen alkamista.

* * *

Mutta ennen kuin tulemme "Sampo" filmiä katsomaan, on meillä tilaisuus käväistä haalillamme joulumyyjäisissä, jonka naiset järjestävät kuten ennenkin.

Joulumyyjäiset pidetään tänä vuonna joulukuun 4 päivänä kello 4 i.p.

Toimen Naiset ovat varanneet myyjäisiin monenlaista käyttökelpoista joulupakettiin sopivaa tavaraa, ynnä kotivalmisteista "jämiä" ja hedelmiä.

Toivotaan hyvää kannatusta näille Toimen Naisten joulumyyjäisille, jossa saamme kahvitarjoilun mukana nauttia karjalanpiirakoita ym.

Tervetuloa näihin tilaisuuksiin.

Näyttämökomitean ja Toimen Naisten puolesta — A.O.

Laivoja Unkarista

Kaksi 1,650 dwt:n alusta tuodaan Unkarista Suomeen Helsingissä kirjoitetun hintasopimuksen mukaan. Laivanvarustamo on Oy Oy Finnso Ltd:n Unkarin raskaan teollisuuden myyntikeskukselta Nikexiltä tilaamat alukset tulevat aikanaan Saimaan kanavan liikenteeseen. Toinen aluksista valmistuu jo ensi vuoden toukokuussa ja toinen joulukuussa.

HUOM! HUOM!

MIESTEN
PUKUKANKAITA
($7.50 pukua kohden)

Miesten ja naisten
TALVITAKKI-KANKAITA
Useita eri värejä

1/2 Hintaan

VIELÄ JOITAKIN KOKOJA
MIESTEN PYHÄKENKIÄ puoleen hintaan

MIESTEN DOESKIN PAIDAT saapuneet!
Kun ostatte talvivarusteenne meiltä, niin säästätte!

International Co-op Osuusliike
VAATETUSOSASTO
176 S. Algoma St. Port Arthur

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

Kiinteänä osana Canadan 100-vuotisjuhlien valmistelusta julkaisemme CSJ:n vt. sihteerin Helen Tarvaisen kirjoitussarjan Canadan historiasta. Uskomme, että tämä kirjoitussarja, jonka ensimmäinen osa ilmestyy oheisena, saa runsaasti lukijoita, ja tarkoituksemme on, mikäli ei aivan voittamattomia esteitä tule, että se julkaistaan tästä alkaen osittain Vapauden joka numerossa.

★ ★ ★ ★

OSA I

Kirjoitetut muistiinpanot Canadan historiasta vievät meidät taaksepäin ainoastaan muutamia satoja vuosia, siihen aikaan jolloin ensimmäiset Eurooppalaiset merenkulkijat ensimmäisen kerran saapuivat Canadan rannoille. Mutta muistiinpanot, joita löydämme luonnosta kertovat maamme historiasta miljoonia vuosia taaksepäin, ajasta jolloin ei maapallolla vielä ollut elollisia olentoja, sellaisia joita me tänä päivänä tunnemme.

Historiallisesti Canada on yksi nuorempia maita, mutta geologinen tutkimus on osoittanut, että Canada on ehkä vanhin maanpinta maailmassa. Tutkimukset ovat näyttäneet, että maamme on ollut merenpinnan yläpuolella jo miljardeja vuosia, jonka aikana maapallolla on tapahtunut suuria muutoksia, Cape Bretonin kivihiilikaivokset, jotka ovat muodostuneet kivettyneestä metsästä, ovat joskus olleet meren alla miljoonia vuosia. Oli aika jolloin lännen aavikot olivat merenpinnan alapuolella ja suuret vuoristot eivät vielä olleet muodostuneet. Alaskan yhdisti Aasiaan maasilta ja samoin Newfoundland oli osa mantereesta. Ontario on joskus ollut noin kaksi tuhatta jalkaa yläpuolella merenpinnan, silloin ei ollut täällä suuria järviä jotka nyt näemme Ontarion kartalla, ainoastaan vesistöinä oli isoja jokia, joista vesi huimaavalla vauhdilla syöksyi meriin.

Joskus kaukaisina aikoina oli maassamme suuria nyt sukupuuttoon hävinneitä elämiä, kuten Dinosauria ja Mastodonttia ja lämpötila oli tropiikkinen. Sitä todistaa Albertan kivihiilikaivannoista löydetyt kivettyneet kasvikset, jotka ovat tropiikan kasveja.

Sitten tuli jääkausi tai niitä oli useampia. Suuret jääalueet, jotka paikottain olivat yli mailin paksuisia, vähitellen peittelivät melkein koko Pohjois-Amerikan mantereesta. Luonnollisesti kaikki elollinen kasvi ja eläinkunta hävisi, tuhansien vuosien aikana jää joskus suli ja taas uudelleen peitti kaiken maan.

Noin 35,000 vuotta sitten jää suli viimeisen kerran ja sen jälkeen vähitellen Canadan kasvot alkoivat muodostua sellaisiksi kuin me tänä päivänä ne tunnemme.

Jäät sulaessaan mullistivat maita, näin syntyi suuria vuoristoja, syviä laaksoja ja monia järviä, Joitakin satoja vuosia koko Etelä-Manitoba oli suurena järvenä, samoin Superior, Huron ja Michigan järvet olivat yhdessä. Vähitellen on maa kuivunut suuret vesistöt pienentyneet, niityt ja metsät muodostuneet.

Koska Canadassa on ollut ensimmäisiä ihmisiä? Tästä on maapallon tutkijat paljon väitelleet.

Yksi teoria on todistettu, että esihistorialliset elälmet siirtyivät Siperian kautta Alaskaan, miksi eivät olisi voinut samoin tehdä ihmisetkin?

Mutta vaikka luonnosta on löytynyt paljonkin todisteita eläinkunnasta, mitään todisteita ihmisistä ei ole löytynyt ennen jääkautta. Ja koska varmasti tiedämme, että jääkausien aikana täällä ei ole voinut elollista elämää olla, ja ennenkuin saamme muita todisteita, on otaksuttava, että vasta tuhansia vuosia jääkauden jälkeen on Canadassa alkanut asustaa ihmisiä.

Kun ensimmäiset eurooppalaiset löysivät Canadan rannikot, he tutustuivat Canadan alkuasukkaisiin, intiaaneihin. Tutkimusmatkailijat tullessaan Canadan rannoille luulivat, että he ovat Länsi-Intiassa, tästä johtuu nimitys "intiaani", joka on säilynyt tähän päivään asti.

Mistä nämä asukkaat olivat tulleet Canadaan? Siitä on ollut jo on vieläkin paljon eriäviä mielipiteitä. Toiset historiamme tutkijat väittävät, että heimot olivat alkuperäisesti Israelista, josta vuosisatojen aikana vähitellen siirtyivät Pohjois-Amerikkaan, toiset ovat todistaneet että koska intiaanien ulkonäkö ja elämäntavat olivat yhtäläisiä mongoliheimojen kanssa, he ovat aikoinaan siirtyneet Aasiasta Alaskaan ja sieltä eteläänpäin. Yhtäläisyyttä elämäntavoissa ja kielessä ilmenee myöskin joidenkin eteläimerien saaristoheimojen kanssa siis näin ollen intiaanien alkuperä Amerikassa jää ainakin vielä selvittämättä.

Intiaanit asustivat täällä tuhansia vuosia ennen kuin ensimmäiset eurooppalaiset purjehtelivat yli Atlantin meren. Amerikan intiaaneilla oli jo silloin korkealle kehittynyt rakennustaito, he olivat mestarillisia taiteellisia saviruukkujen valmistajia, osasivat käyttää joitakin metalleja, käyttää luonnonkasveja lääkkeinä ja harrastivat taikauskoista tähtitiedettä joka määräsi heidän jokapäiväisen elämänsä.

Mutta koska ei ole mitään kirjoitettuja muistiinpanoja on meidän tietomme näistä Amerikan mantereen alkuasukkaista hyvin vähäiset. Canadan intiaanit olivat siihen aikaan paljon takaperoisempia mitä olivat heidän veljesheimonsa etelässä. Vaatteina olivat vain eläinten nahkoja, asunnot tehty nahoista ja puunkuorista, sillä puiden kaato ja niiden käyttö asuntoihin oli sen aikaisilla työvälineillä mahdoton. Heillä ei ollut mitään metalliaseita ja -välineitä, ne kaikki oli tehty kivestä. Jonkunlaisia koreja he osasivat tehdä, savityöt olivat kömpelöitä mitä taloudessa käytettiin ja mitään taidetöitä ei ole siltä ajalta Canadassa löydetty.

Ainoastaan sen aikaiset keksinnöt, joita vielä jossakin muodossa tänäkin päivänä käytetään, oli koivuntuohinen kanootti, jonka he ompelivat elukkain jänteillä ja joilla he kulkivat pitkiä vesimatkoja, sekä lumikenkä, jonka avulla voivat talvella metsästää. He asustivat yhdessä monina heimokuntina, joilla kaikilla oli joitakin eroavaisuuksia.

Näitä heimoja oli monia, niistä on jo useat sukupuuttoon hävinneet. Suurin näistä oli Algonquin heimo johon kuului Nova Scotiassa Micmacs, Quebecissa Montagnais ja Abenakis, Ontariossa Nipissings ja Ojibways ja Cree, Blood ja Piegan lännen aavikoilla. Etelässä asusti Iroquian heimo, johon kuului Huron heimo ja Iroquis. Luoteissa oli suurimpana Chippewa, ja vuoristojen takana vielä monia muita heimoja niinkuin Salish, Kutenai ja Haida.

Jokaisella heimolla oli omalaatuisensa kielitiede, ja perintеelliset tavat, joita toiset heimot eivät ymmärtäneet ja useinkin ne olivat sotajalalla keskenään.

Paljon on kirjoitettua maamme alkuasukkaista, suurin osa on arvelua heidän aikaisemmasta elämästään. Koska heidän elämästään ei ole jälkipolville jäänyt mitään kirjoitettua historiaa, alkaa Canadan historia siitä, kun eurooppalaiset valloittivat tämän mantereen. Kulttuurimme juuret löytyvät, ei Amerikasta, vaan Euroopasta.

KOLME MIELENKIINTOISTA TEOSTA

Elvi Sinervo:
PALAVANKYLÄN SEPPÄ
267 SIVUA - HINTA NID. $3.95

Elvi Sinervon omaelämäkerrallisiin aineksiin pohjautuva esikoisromaani jäi ilmestyessään vuonna 1939 lähestyvän sodan varjoon. Kuluneiden vuosien perspektiivista katsottuna tämä teos luo yllättävän tasapuolista, selkeää ja syvälle ulottuvaa valoa ensimmäisten itsenäisyysvuosiemme sosiaalisiin kysymyksiin, ja valloittaa ansiokkaasti paikkansa näitä asioita pohtivassa sodanjälkeisessä kirjallisuudessamme.

Teos kuvaa helsinkiläistä työläisperhettä, jonka kansalaissodan tapahtumat heittivät Pohjanmaan lakeuksille. Isä Hermanni Rintaluoma irtaantuessaan kohtalotovereistaan pakenee pieneen yksilölliseen unelmaan omasta pajasta, jossa hän voisi työskennellä riippumattomana, kenenkään utelematta hänen aikaisempia vaiheitaan.

Koruton kertomus miehen unelmasta ja sen haaksirikosta olosuhteiden paineessa on heijastusta tekijän omasta maailmankatsomuksen ja taiteilijantien etsinnästä, samalla kun se on hienoa ja näkemyksellistä kansalaissodan jälkiajan tilitystä. Teokseen liitetty novelli "Näköala vuorelta" tuo toiselta suunnalta valotetun lisänsä kuvatun perheen kohtaloihin.

Thomas O. Buchanan:
KUKA MURHASI KENNEDYN?
193 SIVUA - HINTA SID. $3.75

Amerikkalaisen tiedemiehen ja kirjailijan Thomas G. Buchananin teoria presidentti Kennedyn murhasta on kulovalkeana levinnyt Euroopan pääkaupunkeihin. Suurlehdet lainaavat otteita siitä, mielipiteet kuohuvat. Mutta Amerikan virallinen taho vaikenee.

Buchanan on viettänyt pitkiä aikoja Dallasin oikeuspalatsissa seuloen ja asettaen oikeisiin yhteyksiinsä jokaisen tapahtumaketjua sivuavan tiedonmurusen. Kiistattomat todisteet viittaavat siihen, että ainakin kahden kiväärimiehen on täytynyt ampua Kennedyä eri suunnilta — eikä kumpikaan näistä ole voinut olla Oswald! Murskaavin todistusaineistoin Buchanan osoittaa kuinka harkitsematon ja helposti johdettava mies on valittu soveliaaksi pääsyylliseksi rikokseen, jonka takana vaikuttavat mahtavat voimat.

Riippumattomana, tieteellisen tarkkana tutkijana Buchanan on ollut Dallasin poliisia edullisemmassa asemassa. Hänen esittämänsä ratkaisu on johdonmukainen, kohta kohdalta vankasti perusteltu.

Maurice Solotow:
MARILYN MONROEN ELÄMÄ
422 SIVUA - HINTA SID. $3.50

Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodissa sekä monissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivalan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli naiivien unelmien maailmassa sekä kauniilla, maailmankuululla elokuvatähdellä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?

Tyttö ja kaunotar ovat yksi ja sama henkilö — Marilyn Monroe, josta amerikkalainen kirjailija Maurice Zolotow kertoo yksityiskohtaisena ja sujuvatyylisessä teoksessaan.

Kirjailija huomasi, että todellinen Marilyn Monroe oli paljon kiinnostavampi kuin mielikuvituksen ja mainoksen luoma filmivamppi. Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti osuvan kuvan ja lisäksi sen sivuilla tutustumme Hollywodoin kulissien takaiseen elämään.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Hankkikaa itsellenne
ILMAISEKSI JOULULAHJA

Transistor
RADIO
ostamalla uuden Fordin tai käytetyn auton
SULO HEINOLTA
McLeod Motors
Canadan vanhin Fordin välittäjä
PUH. 673-9501
65 LARCH ST. SUDBURY
24toDec.3

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Mielenkiintoinen elokuva-uutuus Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 3 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Lasten kuusijuhlan hyväksi hauska bingotilaisuus on Finnish haalilla torstaina, joulukuun 1 päivänä, kello 7.30 illalla. Bingovoittoja otetaan kiitollisuudella vastaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa sanovat lastenkomitean jäsenet.

Kuoron ohjelmallinen päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä. Noin tunnin kestävä ohjelmisto Suomen itsenäisyyspäivän kunnioittamisen merkeissä. Hyvä kalkkuna-ateria. Tervetuloa sanovat kuorolaiset.

Melody-orkesterin harjoitukset ovat Finnish haalilla perjantaina jouluk. 2 pnä klo 7.30 illalla.

Vapaus! Tilatkaa

ANTAKAA . . .
Kotilahjoja
JOULUNA
On viisasta antaa kotilahjoja jouluna — antavat vuosia mukavuutta ja lisäävät asuntokodin viihtyisyyttä. Liikkeemme monipuolisesta laatuvalikoimasta löydätte mieluisia kotivarusteita joista mainittemme muutamia:

KROEHLER LEPO- ja KEINUTUOLEJA
SEETRIPUUARKKUJA
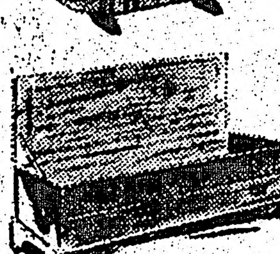
PÖYTÄ- ja LATTIA-LAMPPUJA
Tauluja ja kuvastimia
Kenwood vuodevilttejä
Varatkaa ajoissa joulua varten
GEO. SPENCER FURNITURE
LAATUHUONEKALUJEN KESKUS
171 Lorne St. S. Puh. 675-3371 Sudbury
ILMAISTA PARKKEERAUSTILAA KAUPAN VIERESSÄ
(17-29)

Mestarikertojain SUURROMAANEJA
ARVOKKAITA antaa JOULULAHJANA

FRANK G. SLAUGHTER:
JÄNNITTÄVÄ LÄÄKÄRIROMAANI
LÄÄKÄRIN TULIKOE
289 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Mike Constant palaa kymmenen vuoden poissaolon jälkeen loistavana kirurgina New Salemiin, jonka slummien kasvatti hän on. Hänen tehtävänään on kaupungin sairaalan tason parantaminen. Työ ei ole helppoa, ja sitä vaikeuttavat hankalat ihmissuhteet, joista Mike oli turhaan kuvitellut pääsevänsä eroon kymmenessä vuodessa. Hän huomaa edelleen rakastavansa Sandra Westiä, nuoruutensa toteutumattomien haaveiden punatukkaista naista.

FRANK G. SLAUGHTER:
VEDENNEITO
359 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Miami-joen suistomaa oli 1840-luvulla läpitunkemattomien eukalyptusrämeiden, petollisten suonsilmäkkäiden, alligaattorien ja hehkuvien orkideain valtakunta. Näissä luoksepääsemättömissä turvapaikoissa pitivät viimeiset rippeet ahdistetusta seminoli-intiaanien heimosta puoliaan valkoista maahantunkeutujaa vastaan. Nuorella lääkärillä, tohtori Royal Coella, oli ainoana valkoihoisena pääsy intiaanien salaisiin piilopaikkoihin. Mutta viimeisen verisen taistelun vaiheissa ei hänenkään ollut mahdollista säilyttää monesti petettyjen punaisten miesten luottamusta.

PHYLLIS A. WHITNEY:
MUSTAT HELMET
Rakkautta ja kiihkeää jännitystä hehkuvassa Konstantinopolissa
270 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Nuori viehättävä Tracy seisoi parvekkeella katsellen Bosporiin heijastuvan kultaista valoa ja valkean minareetin siroja piirteitä. Täällä hän vihdoinkin oli, Erimien turkkilaisessa palatsissa — jonka ylellisissä suojissa hänen sisarensa Anabel oli kuollut arvoituksellisen, kauhistuttavan kuoleman.

WILLIAM FAULKNER:
NOBEL-MESTARIN KUULUISA PÄÄTEOS
ÄÄNI JA VIMMA
306 SIVUA - HINTA SID. $5.30
Ääni ja vimma, William Faulknerin kuuluisa pääteos, tuo mieleen sekä Shakespearen rajun voiman että antiikin draaman kohtalontunnun. Ulkonaisilta juoniaineksiltaan se on kertomus erään vanhan etelävaltiosuvun hajoamisprosessista. Tapahtumien keskuksena on Compsonien suku, joka hiljalleen rappeutuu filosofisen mietiskelyn ja viskin parissa.

JUNICHIRO TANIZAKI:
UNIEN SILTA
256 SIVNA - HINTA SID. $5.25
Aniharva nykyisin elävä kirjailija on saavuttanut sellaisen mestaruuden ja herkkyyden kuin Junichiro Tanizaki. Hänen kertomuksensa muistuttavat japanilaista puutarhaa, jossa maisema on kuin taikurin keinoin sovitettu pienen pienelle alueelle, kokonaisuuden tai luonnollisuuden hiukkaakaan kärsimättä.
Laaja niminovelli "Unien silta" on kuvaus outoja polkuja etsivistä eroottisista tunteista. "Sokean miehen kertomus" kuvaa taisteluja ja rakkautta feodaaliajalta.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella joulukuun 4 pnä

Beaver Laken haalille on taas järjestetty seurapelitilaisuus joulukuun 4 pnä, alkaen klo 12 päivällä, siis sunnuntaina. Olemme nämä tilaisuudet nyt järjestäneet yleisön toivomuksen mukaisesti sunnuntaina päivällä, koskapa pitkät pimeät illat saattavat useinkin muodostua myöskin sateisiksi ja varsinkin vanhempi väestö ei silloin mielellään enää tahdo lähteä matkaan. Siis sunnuntaina joulukuun 4 pnä kello 12 taas tavataan suurella joukolla Beaver Laken haalilla. — N.

Suuri Sampo-filmi Finnish haalilla

Suuri Kalevala-aiheinen värielokuva, Sampo jonka esitys kestää lähes kaksi tuntia, nähdään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä. Esitys alkaa kello 3 ip.

Sampo-filmi, minkä on valmistanut yhteisvoimin Mosfilmi ja Suomi Filmi, on neitsytmatkallaan täällä Canadassa. Se esitetään ensimmäistä kertaa Sudburyssa Finnish haalilla tänä sunnuntaina ja toisen kerran Beaver Laken haalilla keskiviikkona joulukuun 7 pnä.

Suomi-Filmiltä Canadan suomalaisten hyväksi vuokratun Sampoelokuvan pääosilla ovat seuraavat henkilöt: Väinämöinen — Urho Somersalmi; Ilmarinen — Mauno Hyvönen; Lemminkäinen — Kauko Kokkonen; Lemminkäisen äiti — Hilkka Helina. Näytelmässä esiintyy suuri joukko muita hyvin tunnettuja suomalaisia ja neuvostoliitto laisia näyttelijöitä. Sisäänpääsy $1. Väliajalla kahvitarjoilu. Tervetuloa tätä loistavaa erikoisfilmiä katsomaan, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Alerts-Visan kokous torstai-iltana

Koska urheiluseuramme on saanut kirjeen joltakin virastolta koskien urheilukenttäaluetta, niin meidän on pidettävä kokous, johon myös koko kenttätirustiisin olisi osallistuttava.

Lisäksi on kerääntynyt useampiakin asioita jotka kokouksessa käsitellään tänä torstaina, joulukuun 1 pnä kello 8 illalla. Kokous pidetään Finnish haalilla. — UK.

Naurupilleri oli haalilla

Kaikki istuimet taisivat olla täynnä viime sunnuntaisessa Hilja Valtosen huvinäytelmän esityksessä. Iloa ei puuttunut katsomostakaan kun näyttämöllä menivät asiat hyvin sekaisin ajattelemattoman pojan koettaessa pettää hyväuskoista rikasta setäänsä kertomalla menneensä naimisiin ja olevansa isä pienelle pojalle, joka olikin tyttö.

Näytelmässä esiintyivät John Passi taiteilija-aviomiehenä topakalle vaimolleen, jota esitti Helmi Lindroos, joka oli myöskin ohjannut näytelmän. Edellisen sisaren osaa vie Joan Palomäki "rakkaana tonttuna" ja onnellisena aviomiehenä oli Harold Huhtanen joskus kaikkea muuta kuin onnellisen näköinen. Rikkaana setänä Ensio Wuori lupasi järjestää asiat hyvin ja ihmetteli talossa vallitsevaa järjestystä kun ei osannut sijoittaa jokaista oikealle paikalleen sukulaissuhteissa ja muissa.

Selvisihän se sotku parhain päin kun vale-aviopari jatkaa perhesuhdettaan oikein laillisesti ja kaikki olivat tyytyväisiä.

Näyttelijät selvisivät kiitettävästi pitkistä osistaan, vaikka vaikeat suomenkielen sanat olivatkin kovan harjoituksen takana. Toivomme näkevämme näitä näyttelijöitä edelleenkin useammin esiintyvän.

Kuiskaajana toimi Kerttu Länsi ja maskeeraajana Edwin Suksi.

Kiitos kannattajille ja näyttelijöille.

Korkeakoululautakunta mielii Ramsay Rd.-Paris St. kulmausta

Sudburyn korkeakoululautakunta on yhä kiinnostunut saamaan kiinteimistön Paris kadun ja Ramsey Lake Rd:in kulmauksesta. Asia oli esillä lautakunnan kokouksessa viime viikolla.

Muutama vuosi sitten lautakunta oli kiinnostunut rakentamaan koulun hallintorakennuksen paikalle. Liikeasioiden huoltaja Grant Boyce sanoi, että lautakunta on ehdottanut kaupungin pakkoluovutustoimen loppuun suoritusta.

"Kaupunki on pakkoluovutuksella ottanut 35 kiinteimistöä 26:lta omistajalta alueella," sanoi kaupungin asianajaja James Lunney.

Sudburyn korkeakoululautakunta on muuttanut toimistonsa kesän aikana Sheridan Technical koululta Lo-Ellen Parkin Secondary koulun uuteen osaan. Sudburyn kansakoululautakunta on tehnyt tänä vuonna viiden vuoden vuokrasopimuksen kiinteimistöön 130 Drinkwater katu. Separate koululautakunta on St. Louis de Gonzague koululla.

Sudburyn Suomi-viikon konserttiohjelmaa hahmoiteltu; juhlanäytelmä harkittavana

Viime viikon torstaina pidettiin Suomirannalla Long Lakella Sudburyn Suomalaisten Satavuotisjuhlakomitean kokous. Kokouksen puheenjohtaja K. R. Kaitila avasi kokouksen ja lausui seurojen, yhdistysten ja seurakuntien edustajat tervetulleeksi tähän kokoukseen, sekä kiitti edustajia kun sumuisesta säästä huolimatta olette saapuneet näin runsaslukuisina.

Kokouksessa oli edustettuna yksitoista eri seuraa, seurakuntaa ja yhdistystä, kaikkiaan 20 osanottajaa.

Komitean sihteeri Olavi Laine ilmoitti, että komitea on saanut luvan käyttää maamme satavuotissymbolia sen kirjepäissä ja kuorissa.

Tämän kokouksen päätarkoituksena oli kuulla eri komiteain raportit, jotka valittiin edellisessä kokouksessa.

Urheilukomitean puheenjohtaja Karl Palomäki tiedoitti, että komitea oli pitänyt kokouksen jossa oli alustavasti keskusteltu Suomi-viikon urheilupäivän ohjelmasta, joka tulee käsittämään kaikkiaan 14 lajia eri sarjoissa. Tämä kokous vielä kehoittaa kaikkia suomalaisia voimistelu- ja urheiluseuroja valitsemaan edustajansa tähän urheilukomiteaan. Urheilukomitealla on järjestettävänä suuret kilpailut jossa tarvitaan jokaisen seuran apua.

Konserttikomitea oli myös pitänyt kokouksensa jossa oli hahmoteltu Suomi-viikon konserttiohjelma. Konserttikomitean sihteeri Laila Nordman tiedoitti, että juhlakonsertin ohjelma tulee käsittelemään toista kymmentä eri esitystä kuoroilta, orkestereilta ja yksityisiltä esittäjiltä.

Komitean laatima juhlakonsertin ohjelma käsittää seuraavat.

Yhdistetyt kuorot esittävät alussa "O' Canada" ja ohjelman lopussa "Maamme Laulun" sekä kolme muuta laulua, jotka ovat " Suomen Laulu", "Nouse tuonne kunnahille" ja "Hääpolska".

Yhdistetyltä mieskuorolta kolme laulua: "Finlandia', "Karjalan kunnailla", jossa Aulis Vepsa laulaisi soolon, sekä "Talkoopolska".

Haitariorkesterilta "Finlandia" kokonaisuudessaan ja toisen numeron valinta on jäänyt myöhemmin päätettäväksi.

Melody orkesteri sekä viulun ja mandoliinin soittajat esittävät kolme numeroa: "Lauluin ja soinnuin marssi", "Koskenlaskijain laulu" ja "Valssi menneiltä ajoilta".

Kansantanhut seuroilta.

Pianosoolo Eila Minkkilä.

Haitarisoolo Hannu Lambert.

Soololaulu Eero Kinos.

Soololaulua Rauha Mäki tai duetto Rauha Mäki ja Laila Nordman

Lausuntaa mrs. K. Saari.

Myöskin komitea yrittää hankkia ohjelmaan balettitanssiesityksen.

Komitean puolesta on ehdotettu kirkkokuoroille, että ne esittäisivät kaksi laulua ja ottaisivat osaa kuorojen yhteisesityksiin.

Juhlakonsertin ohjelman esittäjäksi ehdotetaan K. Saarea.

Kokous hyväksyi konserttiohjelman sellaisenaan.

Näytelmäkomitean puolesta tiedoitettiin, että se oli pitänyt kokouksensa jossa oli keskusteltu juhlanäytelmän valinnasta. Komitea oli tilannut luettavaksi seuraavat näytelmät: "Tukkijoella", "Meripojan morsian", "Kulkijan unelma" "Talkootanssit", "Kevät kutsuu", "Kun ruusut kukkii" ja "Entäs, nyt Niskavuori'. Sitten kun komitean jäsenet ovat lukeneet edellämainitut näytelmät, tulee se esittämään ehdotuksensa juhlanäytelmän hyväksymisestä tälle yhteiselle satavuotisjuhlakomitealle.

Tanssikomitean puheenjohtaja Aimo Mäki tiedoitti, että Sorento hotellin juhlasali myönnetään vapaasti juhlatansseja varten. — Hyväksyttiin.

Myöskin hyväksyttiin, että järjestetään erikoinen liikuntailta Suomiviikon aikana, joko tiistai- tai torstai-iltana, riippuen siitä, jos juhlanäytelmän toisintaesitystä varten joudutaan ottamaan Suomi-viikon torstai-ilta. Liikuntaillan ohjelmaan sisältyy tanhut, voimistelu ym.

Kokoukselle ehdotettiin ja kannatettiin, että valitaan finanssikomitea, joka tulee huolehtimaan Suomiviikon kaikista talouskysymyksistä. Komiteaan valittiin seuraavat: rahastonhoitaja Aate Ojalammi, komitean puheenjohtaja, profesori O. Saarinen, Leo Niemi, Olavi Laine ja Edwin Suksi.

Seuraava komitean kokous pidetään Prom haitarikoululla tammikuun 12 päivänä 1967 kello 7.30 illalla.

Kokouksen loputtua tarjottiin Voiman puolesta kahvit kokousväelle, josta monet kiitokset Voimalle.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen hyvän tuttavamme
BILL HOLTIN
muistolle
LEMPI JA OLAVI HIRVELÄ
HILMA JA ENSIO WUORI
Sudbury Ontario

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

"Kolmas kerta toden sanoo", vai sanooko?

Me sudburylaiset saimme nyt "kolmannen talven" — ja kovalla rytinällä se tulikin, sillä useita päiviä kestäneen lämpimän ja sateisen sään jälkeen laski elohopea äkkiä jäätymäpisteen alapuolelle ja samalla muuttui sade raekuuroksi ja lumi pyryksi. Tuulen voima oli maanantai-iltapäivällä ja tiistaita vasten yönä 45-50 mailin tuntinopeudessa, puuskapäiden nousten säätietojen mukaan toisinaan yli kuudenkinkymmenen mailin tuntinopeudeksi.

Jos sää ei ollut maanantaina ja tiistaiaamuna kehuttava jalankulkijoille ja katukäytävien puhtaanapidosta tuskastuneille omakotien omistajille, niin autoilijoille se oli suorastaan hengenvaarallinen.

Aikaisemmin meillä sudburylaisilla oli tänä syksynä jo kaksikin "talvea". Marraskuun alussa saatiin yli 12 tuumaa (paksusti eikä leveästi) lunta. Sitä seuranneet sateet sulattivat kuitenkin lumen. Samoin kävi toiselle, noin 6 tai 7 tuuman vahvuiselle lumimäärälle mitä seurasi viime viikon lopuksi ja viikonvaihteeksi erittäin lämmin, mutta sateinen sää.

Sanotaan, että "kolmas kerta toden sanoo". Saa nyt sitten nähdä, miten käy tämän "kolmannen talven" kanssa täällä Sudburyssa.

Lunta ei ole vielä paljoa — mutta leveälle alalle on sitä kertynyt jo toista tuumaa.

Myrskytuulen ja johtoihin kehittyneen jääpainon vuoksi kaupungissa oli useita sähköhäiriöitä. Minnow järven kaupunginosassa oli maanantai-iltana pahin sähköhäiriö mutta tilanne saatiin kuitenkin väliaikaisesti korjatuksi niin, ettei pimeässä ja lämmityksettä tarvittu olla. Lockerbyn kaupunginosassa oli pienempiä sähköhäiriöitä sekä maanantailtana että tiistaiaamuna.

Autojen v. 1967 rekisterilaatat markkinoille

Toronto. — Ontarion, vuoden 1967 rekisterilaatat henkilövaunuille ja farmariautoille tulevat saataviksi torstaina joulukuun ensimmäisenä päivänä maakunnan rekisterivirastoista.

Liikenneministeri Irwin Haskett sanoi täällä perjantaina, että laatoissa tulee olemaan valkoiset kirjaimet ja numerot sinisellä pohjalla.

Laattojen yläreunassa on kirjaimet 19 Ontario 67 ja alareunassa 18 Confederation 67.

Laatan numerot eroitetaan kruunukuvioilla pisteen sijasta.

Mr. Haskett sanoi, että moottoripyöräin laatat ovat saatavissa joulukuun 19 päivästä lukien.

Vuoden 1966 rekisterilaatat vanhentuvat helmikuun 28 pnä.

Liikenneministeri sanoi myöskin, että joulukuun ensimmäinen päivä ilman vakuutusta olevan ajokin rekisterimaksu nousee kahdestakymmenestä- kahteenkymmeneenviiteen dollariin.

Liikealan ajokkien, perävaunujen ja erilaisiin käytäntöihin soveltuvien yksikköjen latat tulevat olemaan saatavissa maaliskuun ensimmäisestä päivästä. Viime vuoden laatat vanhentuvat maaliskuun viimeisenä päivänä.

Kalat ovat ihmisten kaltaisia. Ne säästyisivät paljosta ,jos pitäisivät suunsa kiinni.

* * *

— Kolme on ko haistaa :sika sonnan, koira jäljet ja paha ämmä kaffeen.

Huittinen.

PERHEEN NUOREMMILLE

Canada's Beautiful Evergreens

SPRUCE, FIR AND HEMLOCK

The best known members of those three families are the white spruce, balsam fir and eastern hemlock. The needles of these 3 trees are fairly short, and they all grow singly from the twigs rather than in bundles. Because they look so much alike, we shall have to examine them carefully to identify them.

The needles of the white spruce are a half to three-quarters off an inch long, and are quite sharp. They grow out from all sides of the twig, like the bristles on a bottle brush,—but sometimes the needles growing on the bottom of the twig curve slightly upwards. Try rolling a spruce needle between your finger tips. You will feel corners on it, because it is four-sided in cross-section.

The needles of balsam fir are three-quarters to one-and-a quarter inches long. They grow out chiefly from two sides of the twig. They are not sharp, but are rounded and notched at the end. On examining a twig of balsam fir, you will find that the needles are dark, shiny green above, and whitish-yellow below. Try to roll one of these flat needles between your fingers. Does it roll or slide?

Of these three evergreens, the shortest needles, one-quarter to half-inch long, grow on the hemlock.

Like the balsam fir the needles of the eastern hemlock grow out from two sides of the twig, making the branch flat. You will find that hemlock needles are blunt at the end, and will not roll between your fingers. If you carefully pull a needle away from the twig, you will see that it is attached by a fine white stalk.

The evergeen that is the easiest to recognize is the white cedar. This tree has unusual leaves, which resemble scales that overlap each other like shingles on a roof.

A GOOD XMAS TREE

Any of the above can make a good Christmas tree, though some people prefer one and others will prefer another. Generally, however, a tree must be chosen for its thick, compact, conical appearance, and it must not lose its needles too quickly. The kinds that usually have a uniform, thick appearance are white spruce, balsam fir, Scotch pine and red pine. Those that hold their needles the longest are Scotch pine red pine, jack pine balsam fir and white ceder. When you consider both off these qualities — appearance and the length of time they hold their needles, the most suitable evergreens for Christmas trees are Scotch pine, red pine and balsam fir.

Whatever kind of tree you choose, now that you have become acquainted with them, you can make it last longer if you will stand it in a pail of wet sand or gravel. Add water as it is used up by the tree.

* *

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Well here it is the last week of November and Christmas is right around the corner to say. Although it certainly doesn't seem as if it is so near Christmas. The weather here in Sudbury is more like March than anything else. It has been raining and raining some more, and no snow to be seen anywhere.

Today we have a letter from Ronald. Thanks Ronald for writing to us. My but you have a long way to go to school. You won't have to wait too long now for the holidays to begin. I certainly hope that Santa will bring you what you are waiting for.

Bye for now and here's hoping that someone will remember us again next week. Until then kuulemiin.

Irja-täti.

Ronald Travels Ten Miles to School

Dear Irja-täti, boys and girls.

I haven't written for a long time so that I thought I should write now.

We were out on Hallowe'en? I was the Brute and my sister was a Princess. My sister is in grade one and she just turned six on the 27th of October. We got lots of candies.

I am in grade six now and we are having our exams. We have to go to Webbwood school now which is ten miles away.

I am very anxious for the Xmas holidays to start. I hope that I will get a Microscope and a Chemistry set. Well so long for now.

Ronald Jäntti.
McKerrow Ont.

* * *

A WARNING

Teacher: 'Yes, Johnny, what is it?"

Johnny: "I don't want to scare you, but Papa said if I don't get better grades someone is due for a licking."

*

THIS MODERN AGE

"Why are you crying so for, sonny," asked Dad of his four-year-old.

"I heard you say you were going to get a new baby and I suppose that means you will trade me in on it." he sobbed.

ARVOKAS ELOKUVAUUTUUS
Sudburyn ja ympäristön suomalaisten nähtävänä
SUURI KALEVALA-AIHEINEN VÄRIELOKUVA
"SAMPO"
Yhteisvoimin valmistaneet: Mosfilmi ja Suomi-Filmi
Pääosilla: Väinämöinen — Urho Somersalmi; Ilmarinen — Mauno Hyvönen; Lemminkäinen — Kauko Kokkonen; Lemminkäisen äiti — Hilkka Helina
ESITYKSET SUDBURYN ALUEELLA SEURAAVASTI:
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Sunnuntaina, joulukuun 4 pnä klo 3 ip.
Beaver Laken haalilla
Keskiviikkon, joulukuun 7 pnä klo 7.30 ip.
SISÄÄNPÄÄSY $1.00

Maailman kirjallisuuden suurromaaneja
Arvokkaita antaa joululahjana

Juliette Benzoni:
CATHERINE JA HERTTUA
427 sivua - Hinta sid. $5.00
Kultatukkainen Catherine on vaarallinen nainen vaarojen aikakautena. Hänen ympärillään kuohuu 1400-luvun elämä kiihottavana ja värikkäänä. Catherinen tarina on jokaisen romanttisen naisen toiveunelma.

Juliette Benzoni:
KAUNIS CATHERINE
421 sivua - Hinta sid $5.00
Jatkaa seikkailuaan verisellä 1400-luvulla. Hänen hehkuva lumovoimansa syöksee hänet tuhansiin vaaroihin — ja on samalla mahtava ase, jota hän käyttää pelastuakseen ja tavoittaakseen ainoan ja oikean rakkauden.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.